

Czytelnicy pytają prezydenta

- Str. 3

Nowi dyrektorzy

- str. 7

Trudne sprawy miasta

- Str. 4

Suwalski Festyn Kulturalny

- str. 8 - 9

TYGODNIK SUWALSKI

Nr 23/85 Rok III

3 czerwca 1992

Cena 2000 zł

URODZINY

Jubileuszowe 150. urodziny Marii Konopnickiej obchodzone były w Suwałkach bardzo uroczystie.

Spośród licznych imprez na pewno najważniejszą był XVI Ogólnopolski Zjazd Szkół im. Marii Konopnickiej.

W Muzeum Okręgowym otwarto interesującą wystawę "Życie i twórczość Ma-

rii Konopnickiej". Ekspozatów na nią użytych było również muzeum poetki w Żarnowcu.

Do obchodów włączyło się Suwalskie Towarzystwo Muzyczne, prezentując koncert poetycko-muzyczny.

Wystawa najstarszych edycji utworów autorki "Roty" otwarta została w Liceum Ogólnokształcącym nr 1, a zorgani-

dokończenie na str. 10

Dlaczego odwołany został ze stanowiska wojewoda suwalski?

REKONTRA?

Nie znane szczegóły i kulisy ujawnia w rozmowie z Haliną Wilk - ANDRZEJ PODCHUL, b. wojewoda.

- *Panie wojewodo, pańskie odwołanie zbulwersowało opinię publiczną. Skandaliczne były zwłaszcza okoliczności, w jakich się to odbyło - to zamieszanie, w wyniku którego pomyłono teczek, brak uzasadnienia decyzji i to dziwne milczenie Urzędu Rady Ministrów, przerwane dopiero w wyniku usilnych starań dziennikarzy. Dopiero po kilku dniach "Kurier Poranny" opublikował rozmowę z Grzegorzem Górskim, z której wynikało, że URM ma wiele zastrzeżeń do pańskiej pracy na stanowisku wojewody. Żadne*

dokończenie na str. 5

POMAGAMY POLICJI

Podczas kwietniowej sesji Rady Miejskiej omawiano m.in. stan bezpieczeństwa w mieście. Oceniając stan ów jako niezadowolający, radni postanowili, że trzeba zrobić co się da, by w trybie pilnym znaleźć dla suwalskiej policji dodatkowe środki finansowe. Według oceny Komendy Rejonowej, oba miejskie komisariaty już dziś potrzebują przynajmniej 100 mln zł. Pieniądze te powinny być przeznaczone przede wszystkim na uzupełnienie i remont sprzętu kwaterunkowego, a także zakupy paliwa i materiałów techniczno-kryminalistycznych. Sytuacja jest alarmująca. Tym bardziej że, zgodnie z zapowiedzią Komendy Głównej Policji, wydatki w resorcie zostaną jeszcze bardziej ograniczone. Praktycznie poza płacami, jakimiś pieniędzmi na paliwo oraz żywnością oszczędzanych, trudno spodziewać się innych dotacji. Radni zadysponowali więc utworzenie Funduszu Obywatelskiego na rzecz bezpieczeństwa i porządku publicznego w Suwałkach. Na specjalny rachunek bankowy (Bank Spółdzielczy w Rutce-Tartak, Oddział w Suwałkach, nr rachunku: 979801-58883-132-4) można wpłacać pieniądze, które wykorzystane zostaną przez suwalską policję. Konkretnym rozdyponowaniem środków będzie zajmował się zespół składający się z radnych, władz miasta, przedstawicieli prokuratury i policji. (tk)

Z PRAC KOMISJI SPRAW SPOŁECZNYCH RADY MIEJSKIEJ

Na posiedzeniu Komisji Spraw Społecznych RM radni opracowali projekt regulaminu przyznawania stypendiów z funduszy miejskich dla najbardziej uzdolnionych uczniów i studentów – mieszkańców Suwałk, znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej.

Zaproponowano również przyznanie tytułu Honorowego Mieszkańca Suwałk prof. Edwardowi Szczepanikowi, ostatniemu premierowi rządu emigracyjnego. Prof. E. Szczepanik urodził się w 1915 r. w

Suwałkach. Tutaj też ukończył gimnazjum.

Radni zapoznali się z informacją na temat zasad przyznawania zapomóg (z tytułu dopłaty do czynszów mieszkaniowych) udzielanych przez MOPS.

Pierwsze dwa projekty będą przedmiotem obrad najbliższej sesji RM. Natomiast pracy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej poświęcona będzie osobna sesja RM jeszcze w tym miesiącu.

(rf)

JUBILEUSZ KS. STANISŁAWA GADOMSKIEGO

Z udziałem m.in. ks. bp. Edwarda Samsela odbyły się w Smolnikach 28 maja br. uroczystości 25-lecia pracy duszpasterskiej ks. Stanisława Gadomskiego.

Gratulacje z tej okazji składa księdzu Stanisławowi również nasza redakcja.

(Szczegółowe relacje z uroczystości za tydzień).

(rf)

PZITB - i co dalej?

Po raz pierwszy w tym roku spotkało się Suwalskie Koło Miejskie Polskiego Związku Inżynierów i Techników Budownictwa.

Entuzjaści integracji środowiska inżynierskiego w ramach PZITB zwołali swoje spotkanie na dzień 29 maja br. w sali konferencyjnej budynku NOT. W porządku obrad znalazło się m.in. przedstawienie perspektywicznego projektu Miejsowego Zagospodarowania Przestrzennego Suwałk oraz omówienie projektu organizacji Budowlanych

Targów Technicznych. Najwięcej emocji wywołała dyskusja na temat potrzeby stworzenia budowlanego lobby inżynierskiego. Głównym celem tego typu integracji byłoby preferowanie profesjonalizmu branżowego. Paranoją określił jeden z uczestników spotkania fakt dokonywania ocen technicznych budynków przez np. geodetów czy prawników.

Na część towarzyską uczestnicy spotkania zeszli do kawiarni.

(tsz)

UWAGA

W dniach 1 - 30.07.1992 r. do Przedszkola nr 20 (ul. Kowalskiego) zapraszamy wszystkie dzieci w wieku od 5 do 10 lat na półkolonie.

Blizszych informacji udzielamy pod nr tel. 72-94.

★ ★

Dyrektor Przedszkola nr 20 w Suwałkach serdecznie dziękuje dla Zakładu Ubezpieczeń "WESTA" za okazaną pomoc finansową.

SPROSTOWANIE

Ponieważ w artykule "Nowe przytulisko dla dzieci" podano nieprawidłowy numer konta Społecznej Organizacji Przyjaciół Dzieci, informujemy, że osoby pragnące wesprzeć ją finansowo, powinny wpłacać pieniądze na konto PBK Suwałki 377809-2655-132.

Radnemu

Mieczysławowi Potapie

serdeczne wyrazy głębokiego współczucia z powodu śmierci

matki

składają radni Rady Miejskiej
i pracownicy Urzędu Miasta w Suwałkach.

TYGODNIK SUWAŁSKI

Wydawca: Rada Miejska, Suwałki, ul. Mickiewicza 1, tel. 40-22 i 76-67 wew. 39 i 59. Redagują: Anatolia Gagacka (sekretarz współpracownicy - Elżbieta Bieryło, Jerzy Broc, Tadeusz Charmuszko, Zygmunt Filipowicz, Ewa Gawęcka, Grzegorz Kłoczko, Ewa Stąpór. Opracowanie graficzne i komputerowe: "ABZ" s.c., Suwałki, ul. Noniewiczza 71, tel. 42-12 w. 33. Druk: Drukarnia WDK, Suwałki, ul. Pułaskiego 12. Nr indeksu 379948. Redakcja zastrzega sobie prawo skracania tekstów oraz dokonywania zmian tytułów. Tekstów nie zamówionych nie zwraca się. Za treść reklam i ogłoszeń redakcja nie ponosi odpowiedzialności.

Ośrodek Studiów Teologicznych

im. Jana Pawła II w Suwałkach, E. Plater 2, przyjmuje zgłoszenia kandydatów na nowy rok akademicki 1992-93. W ramach Ośrodka istnieje możliwość studiów w:

- Punkcie Konsultacyjnym Akademii Teologii Katolickiej,
- Instytucie Wyższej Kultury Religijnej przy Katolickim Uniwersytecie Lubelskim,
- Diecezjalnym Studium Organistowskim.

AKADEMIA TEOLOGII KATOLICKIEJ

Studia w Punkcie Konsultacyjnym ATK trwają 6 lat i kończą się dyplomem magisterskim. Przygotowują studentów do pracy specjalistycznej w Kościele, zwłaszcza w katechizacji na wszystkich poziomach i do pracy w poradniach rodzinnych. Kandydaci ubiegający się o przyjęcie na studia teologiczne w Punkcie Konsultacyjnym Akademii Teologii Katolickiej przedłożą następujące dokumenty do dnia 20 czerwca br.:

- 1) wypełniony kwestionariusz na studia w ATK (do otrzymania w Sekretariacie),
- 2) świadectwo dojrzałości,
- 3) dwa odpisy świadectwa dojrzałości (kserokopie),
- 4) list polecający od księdza proboszcza z uwzględnieniem deklaracji włączenia się kandydata w pracę duszpasterską (w wypadku osób spoza Diecezji Elckiej potwierdzone przez Kurię diecezjalną),
- 5) świadectwo chrztu św.,
- 6) świadectwo zdrowia,
- 7) wypis z dowodu osobistego (ksero),
- 8) wypis z książeczki wojskowej (ksero),
- 9) 4 zdjęcia.

Kandydatów obowiązuje egzamin wstępny z literatury języka polskiego i z propeutyki teologii (wiadomości z historii Kościoła, Pisma św., teologii ogólnej, etyki), który odbędzie się na początku lipca. Konkretna data zostanie podana w specjalnym powiadomieniu.

Zajęcia w PK ATK odbywają się w pierwszą i trzecią sobotę (niedzielę) miesiąca.

INSTYTUT WYŻSZEJ KULTURY RELIGIJNEJ

Studia w Instytucie Wyższej Kultury Religijnej trwają trzy lata i kończą się dyplomem.

W nowym roku akademickim w ramach Instytutu Wyższej Kultury Religijnej otwarte będą następujące sekcje:

- katechetyczna - przygotowująca do pracy katechetycznej,
- misyjna - przygotowująca osoby świeckie do pracy ewangelizacyjnej i wyjazdu na misje zagraniczne,
- społeczno-menedżerska - przygotowująca do pracy w administracji państwowej, w przedsiębiorstwach handlu w duchu katolickiej nauki społecznej,
- życia rodzinnego - przygotowująca do pracy w poradniach, zwłaszcza z nastawieniem na przygotowanie małżeńskie, poradnictwo rodzinne oraz patologię społeczną.

Kandydaci ubiegający się o przyjęcie na studia w Instytucie Wyższej Kultury Religijnej w Lublinie powinni złożyć potrzebne dokumenty do 20 czerwca br.

- 1) deklaracja IWKR i kwestionariusz osobowy (do otrzymania w Sekretariacie),
- 2) dwa odpisy świadectwa dojrzałości (kserokopie),
- 3) list polecający ks. proboszcza,
- 4) świadectwo chrztu św.,
- 5) świadectwo zdrowia,
- 6) wypis z dowodu osobistego,
- 7) wypis z książeczki wojskowej,
- 8) 3 zdjęcia.

Kandydatów obowiązuje egzamin z propeutyki teologii (jak na ATK), który odbędzie się 26/27.06 br.

Zajęcia w IWKR odbywają się w drugą i czwartą sobotę miesiąca.

STUDIUM ORGANISTOWSKIE

Studia w Diecezjalnym Studium Organistowskim trwają 4 lata i kończą się z uprawnieniami organistowskimi.

Kandydaci mogą zgłaszać się do 15 września br. Osoby po maturze będą dodatkowo realizowały program IWKR przy KUL, przygotowujący do katechizacji.

Warunkiem przyjęcia jest co najmniej dwuletnia gra na instrumencie klawiszowym oraz złożenie następujących dokumentów:

- 1) kwestionariusz osobowy (do otrzymania w Sekretariacie),
- 2) dwa odpisy świadectwa ukończenia szkoły (kserokopie),
- 3) list polecający od ks. proboszcza,
- 4) świadectwo chrztu św.,
- 5) świadectwo zdrowia,
- 6) wypis z dowodu osobistego (ksero),
- 7) wypis z książeczki wojskowej (ksero),
- 8) 3 zdjęcia.

Po złożeniu dokumentów kandydaci przystąpią w wyznaczonym terminie do egzaminu kwalifikacyjnego stwierdzającego stopień umiejętności gry na instrumencie.

Zgłoszenia należy kierować do Sekretariatu Ośrodka Studiów Teologicznych (ul. E. Plater 2, 16-400 Suwałki, tel. 59-20).

Sekretariat jest czynny codziennie (oprócz czwartku i niedzieli) w godz. od 16.00 do 18.00.

CZYTELNICZY PYTAJĄ - PREZYDENT ODPOWIADA

- *Sporo ostatnio podróżujecie Państwo po świecie. Londyn, Austria, Francja. Czy nie jest to zbyt duże obciążenie dla kasy miasta?*

Prezydent Leszek Poźniak: - Dwa pierwsze wyjazdy związane były z budową kompostowni. W Londynie wiceprezydent Holdyński próbował zorientować się, jakie są możliwości uzyskania z tamtejszych banków dogodnych kredytów, w Austrii zaś - nasza delegacja przyglądała się z bliska działającym tam kompostowniom, wybudowanym w tej samej technologii, jaka została wybrana dla Suwałk. Tygodniowy pobyt czteroosobowej delegacji w Austrii kosztował nas 23 miliony złotych. Nie wydaliśmy natomiast ani złotówki na wyjazd do Francji. Koszty pokryła Fundacja Francja - Polska. Mieliśmy możliwość zapoznania się z francuskimi doświadczeniami w zarządzaniu lokalnymi służbami publicznymi, z tym, w jaki sposób Francuzi radzą sobie z najróżniejszymi problemami pojawiającymi się w działalności samorządów. Bardzo interesujące i możliwe do przeniesienia na nasz grunt niemal od razu są na przykład stosowane przez nich sposoby przeprowadza-

nia przetargów i nagłaśniania działalności gminy (żeby wyeliminować zarzuty, że sprawy załatwiane są po kumotersku).

Wyrzucić TIR-y z miasta?

- *Decyzja o zamknięciu dla ruchu dużych ciężarówek trasy Sejny - Augustów sprawiła, że ulicą Kościuszki codziennie przejeżdża wiele TIR-ów. Tylko czekać, jak zaczną sypać się stare kamienice. Czy nie można postawić znaków zakazujących TIR-om wjazdu przynajmniej do centrum miasta?*

Prezydent L. Poźniak: - Oczywiście, wszyscy ten problem dostrzegają. Pojawiły się przynajmniej trzy sposoby jego rozwiązania. Pierwszy jest taki, by znaki zakazu ustawić już w Krzywym i cały ruch puścić przez Sobolewo i Płociczno do trasy Suwałki - Augustów. Przypuszczam jednak, że z przeforsowaniem takiej decyzji mielibyśmy poważne kłopoty. Przede wszystkim ze względu na stan drogi Krzywce - Sobolewo. Istnieje także koncepcja, aby ruch odbywał się tzw. obwodnicą na Waryńskiego, a potem Utratą do Kościuszki. Być może pojawią się jesz-

cze jakieś inne warianty. Nie ulega jednak wątpliwości, że ulica Kościuszki musi być odciążona. Natomiast coraz więcej jest też głosów, by tak całkowicie nie zamykać miasta dla ruchu tranzytowego, bo możemy mieć z tego różnorakie korzyści. Na przykład poprzez przygotowanie odpowiedniej bazy noclegowej i wprowadzenie opłat za parkowanie ciężarówek.

Remont ul. Wojska Polskiego

- *Przedłuża się remont ulicy Wojska Polskiego, a ruch od strony Augustowa coraz większy...*

Prezydent L. Poźniak: - Jest to droga wojewódzka i właściwie miasto nic tu nie może zrobić. Otrzymaliśmy jednak zapewnienie od wykonawcy, że prace związane z poszerzeniem jezdni zakończone zostaną przed sezonem. Ano, zobaczymy...

Miejska oświata

- *Czy podjęta podczas ostatniej sesji uchwała w sprawie przedszkoli jest rzeczywiście, jak to się wyraził jeden z radnych, niewykonalna?*

Wiceprezydent Piotr Holdyński: - Władze miasta są m.in. po

to, by troszczyć się o stan samorządowej kasy. Dzięki ostatnio podjętym przez nas działaniom polegającym na poprawie skuteczności egzekwowania różnych należności udało się znacznie poprawić stan miejskich finansów. Podjęliśmy również decyzję o przeniesieniu Przedszkola nr 14 do budynków, które dotychczas zajmowała "dwudziestka". Dwa przedszkola będą teraz obok siebie. Działania takie musieliśmy jednak podjąć ze względu na bardzo wysokie koszty utrzymania pomieszczeń, w których znajdowało się Przedszkole nr 14. Miasto zyska na tej operacji około 11 mln złotych miesięcznie. Nie jest oczywiście wykluczone, że za parę miesięcy nasze możliwości finansowe się pogorszą. Wówczas będziemy musieli zastanowić się, jakich dokonać cięć. Ograniczenia mogą dotknąć przedszkola, ale i inne dziedziny, np. inwestycje.

- *Kuratorium zaproponowało Suwałkom przejęcie już od 1 września szkół podstawowych...*

Wiceprezydent P. Holdyński: - Myślę, że jest to mało realny termin. Przypomnijmy, że zgodnie z ustawą samorządy muszą przejąć szkolnictwo podstawowe najpóźniej do 1 stycznia 1994 roku, trochę czasu więc jeszcze mamy. Propozycja kuratora jest w tej chwili analizowana. Musimy przyjrzeć się wszelkim plusom i minusom ewentualnego przejęcia, zobaczyć, jak ten problem wygląda w gminach, które szkoły już przejęły.

(opr. tk)

Najwięcej czasu, bo ponad dwie godziny, zajęła członkom Zarządu Miasta w dniu 27 maja sprawa wniosku o zatwierdzenie planu realizacyjnego zespołu parafialnego pw. Chrystusa Króla. Po długich dyskusjach postanowiono plan zatwierdzić i przekazać teren w granicach określonych w decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji z wydzieleniem istniejącej drogi (teren po byłej jednostce wojskowej przy ul. Pułaskiego). Jednocześnie postanowiono przekazać na 3 lata dla tej samej parafii budynek po byłej bazie Transbudu na osiedlu Kamena. Ponieważ wcześniej przekazano go spółdzielni mieszkaniowej jako budynek przeznaczony do rozbiórki, należy tę decyzję zmienić. Proboszcz parafii pw. Chrystusa Króla planuje urządzenie tam kaplicy.

*
Przedsiębiorstwo Projektowo-Budowlane "Architekt" zaproponowało prowadzenie Wydziału Architektury Urzędu Miasta. Zarząd nie przyjął oferty. Natomiast zaakceptował ofertę tegoż przedsiębiorstwa dotyczącą bezpłatnego wykonania projektu kolorystyki elewacji ratusza.

*
Pozytywnie zaopiniowano wniosek ZBM o wydzierżawienie bez przetargu na czas nieokreślony po-

mieszczeń piwnicznych po schronie OC przy ul. Kościuszki 83a na harcówkę. Z zastrzeżeniem, że nie może tam być prowadzona działalność gospodarcza.

*
Społeczna Organizacja Przyjaciół Dzieci zwróciła się z prośbą o zwolnienie z opłaty czynszowej za lokal dzierżawiony przy ul. Waryńskiego 39. Zarząd Miasta wyraził zgodę na zwolnienie z czynszu na czas ada-

Z PRAC ZARZĄDU MIASTA

patacji pomieszczeń, nie dłużej jednak niż trzy miesiące.

*
Kurator Oświaty w Suwałkach zwrócił się z propozycją przejęcia przez samorząd szkół podstawowych w roku szkolnym 1992/93. Do 15 lipca należy podjąć decyzję, a nie jest ona łatwa. Zarząd postanowił przekazać ten problem do rozważenia przez Komisję Spraw Społecznych Rady Miejskiej, zobowiązując jednocześnie Wydział Oświaty UM do przygotowania obszernego materiału przedstawiającego wszystkie argumenty "za" i "przeciw" przejęciu szkół.

Zapoznano się ze sprawozdaniem z przetargu na budowę wodociągu i drogi dojazdowej do kompostowni odpadów komunalnych oraz na wykonanie przepompowni ścieków z kanałem tłocznym przechodzącym przez Czarną Hańczę przy ul. Zaci-sze.

Do przetargu na wykonanie drogi dojazdowej i wodociągu przystąpiło 19 jednostek, z których 4 zostały zaproszone do przetargu ustnego

(decydowały warunki finansowe oraz termin wykonania robót). Wybrano Przedsiębiorstwo Drogowo-Mostowe, które oferowało wykonanie prac do 30 sierpnia za 1.406 mln złotych. Przy czym jako jedyne gotowe było przyjąć zapłatę w całości w dwa tygodnie po odbiorze robót. Ponieważ obecnie pojawiła się dodatkowo konieczność uszczelnienia niecki, czyli zrobienia kanalizacji, Zarząd Miasta postanowił rozszerzyć o to zakres prac przedsiębiorstwa, które wygrało przetarg.

Do przetargu na wykonanie przepompowni ścieków przystąpiło 5 oferentów. Wybrano ofertę najtańszą (265 mln złotych) - Przedsię-

biorstwa Robót Inżynieryjno-Technicznych "Ampol". Zostało ono zobowiązane do wpłacenia 10% swojej oferty do kasy miejskiej tytułem gwarancji dotrzymania terminów wykonania prac.

*
Zarząd Regionu "Pojezierze" NSZZ "Solidarność" zwrócił się z propozycją podjęcia wspólnej inicjatywy przeciwdziałającej bezrobociu. Mogłoby to być stworzenie wojewódzkiego funduszu dla bezrobotnych, z którego finansowanoby na przykład powstanie niewielkich zakładów pracy. Ponieważ Zarząd Miasta jest bardzo zainteresowany tą sprawą, zdecydowano zorganizować na ten temat oddzielne spotkanie.

*
Komenda Rejonowa Policji zwróciła się z prośbą o pomoc finansową w kwocie 5 mln złotych na eksploatację łodzi policyjnych (paliwo). Zarząd Miasta postanowił przelać na ten cel na konto Funduszu Obywatelskiego 50% realnych wpływów uzyskanych z mandatów w maju br.

*
Podjęto decyzję o przekazaniu stacji paliw na terenie byłej bazy PKS przy ul. Sejneńskiej Przedsiębiorstwu Gospodarki Komunalnej.

(aw)

Wbrew pozorom jest jeszcze sporo osób, które piastują różne funkcje autentycznie społeczne. Taka funkcja w poprzednich latach była czasami związana z przydzieleniem asygnaty, otrzymaniem odznaczenia lub nagrody. Dziś pozostaje tym osobom najczęściej wciele nie się w rolę przysłowiowego dziada i chodzenie po prośbie o wsparcie finansowe dla ledwo dyszących organizacji społecznych. Oczywiście mam tu na myśli organizacje służące dobremu celom, a mianowicie świadczące pomoc dzieciom i ludziom biednym, wspomagające kulturę oraz sport.

M.in. mnie przypadła rola szukania sponsorów dla suwalskiej lekkiej atletyki. Ruszyłem więc – w czasie wolnym od swej pracy zawodowej – zaopatrzone w plik proszących pism – do suwalskich firm, zakładów pracy, urzędów i spółek. Na początek wybrałem firmę mieszczącą się obok Urzędu Wojewódzkiego. Ponieważ nazwę tej firmy wymienił lokalny tygodnik wśród dobrze prosperujących, a jednocześnie nie wymieniano jej wśród sponsorów różnych imprez, wierzyłem, że otrzymam obietnicę przelewu na kwotę od 100 tys. zł do 300 tys. zł lub konkretny upominek rzeczowy. Dodatkowo wiedziałem, że szef firmy chodzi nie-nagannie ubrany i jeździ pięknym mercedesem. Wchodzę do biura firmy i od razu dostrzegam wymarzoną Europę. Eleganckie meble, łuki, efektowna kolorystyka i wystrój.

Natychmiast dostrzegam mnie równie wytworna pani i gotowa jest należycie mnie załatwić. Niestety, szefa nie ma, a gdy zdradzam cel wizyty i okazuje się, że nie jestem klientem, a jedynie petentem, atmosfera lekko się ochładza. Niemniej pani pozwala mi zostawić pismo, które będzie rozpatrzone. Gdy po miesięcznym oczekiwaniu żadna informacja do mnie nie dociera,

działają kolejne osoby z wyciągniętymi po prośbie rękami na różnorodnie szlachetne cele, to jeśli możecie – pomóżcie, ewentualnie poinformujcie, iż dotujecie inne cele lub przynajmniej dajcie nadzieję, że może kiedyś indziej wspomócie, gdy i wam będzie lżej. Niewykluczone, że i wam będzie w życiu potrzebna pomoc (niekoniecznie finansowa) lub nadzieja i też ktoś

mochód w sporej odległości od siedziby i pieszo wśród handlujących dotarliśmy na miejsce. Część targowiskowych sprzedających i kupujących traktuje plac manewrowy utworzony przez hurtownię jako parking. Oczywiście nie trzeba dużej wyobraźni, aby zrozumieć jak wielkie jest to utrudnienie dla normalnej działalności. Gdy zapytałem p. J. Żynde, dlaczego nie interweniuje w tej sprawie u władz miasta, to pokazał mi kopię pisma, na które od ponad miesiąca Urząd Miasta nie udzielił żadnej odpowiedzi. Ponoć spółka "Janwit" zawiadująca tym targowiskiem ogranicza swoją interwencję do megafonowych apeli, aby nie tarasować dojazdu do tej hurtowni. Oczywiście skutek jest podobny do "wołania na puszczy". Apeluje więc z tego miejsca do kompetentnych władz miasta, aby spowodowały, że Straż Miejska, Policja, no i przede wszystkim spółka "Janwit" wprowadzą porządek wokół tej hurtowni i to nie tylko w postaci wyegzekwowania wąskiego i niebezpiecznego szpaleru wśród sprzedających. Miejsca na obszarze jednostki wojskowej jest wiele, więc przez proste oznakowanie i mandaty można szybko wprowadzić porządek. Oczywiście, jeśli się chce. Jaki będzie skutek mego apelu, już niedługo zobaczymy. Mam nadzieję, że nie spowoduje to tylko zwiększenia megafonowych apeli skutecznie zagłuszanych przez sprzedawców kaset.

Z SUWALSKIEGO OBSERWATORIUM

PO PROŚBIE

udają się ponownie. Informują mnie, że szef jest znów nieobecny i z trudem przypominają sobie, że takie pismo w ogóle było. Jednak w końcu dowiaduję się, że szef ponoć załatwił je negatywnie.

Na szczęście odwiedziłem też innych, mniej światowych, a czasami nawet na progu bankructwa lub sporych trudności. Na ogół ci nie najbogatsi jakoś szybko zrozumieli też moją biedę i na miarę ograniczonych możliwości udzielili konkretnego wsparcia. Nie będę ukrywał, że mam mieszane uczucia, czy wszystkim należy życzyć szybkiego powiększenia się ich kiesy. Osobiście życzę tego głównie tym, którym jednocześnie nie zmniejszą się serca.

Szanowni decydenci! Gdy odwie-

bezinteresownie wam ją przekaże.

Jerzy Broc

PS Wraz z prezesem klubu "Pojezierze" Suwałki p. J. Karolczukiem udałem się w dniu 21.05 (czwartek) do siedziby firmy "AKA", aby podziękować jej właścicielom za wyjątkowe zaangażowanie finansowe na rzecz suwalskiej lekkiej atletyki (m.in. sponsor P. Sznurkowskiego). Warto też podkreślić, że ta firma sponsoruje także sekcję piłkarską klubu "Wigry" oraz wiele różnych imprez rozrywkowych i charytatywnych dobrze służących miastu. Niestety, okazało się, że pod hurtownię tej firmy od ulicy Świerkowej (teren byłej jednostki wojskowej) bardzo trudno podjechać w dni targowe samochodem. Sami zostawiliśmy sa-

Z PRAC KOMISJI GOSPODARCZEJ

TRUDNE SPRAWY MIASTA

W ubiegłym tygodniu zebrała się Komisja Gospodarcza Rady Miejskiej – społeczne ciało, które tym razem wzięło na warsztat sprawy najważniejsze dla funkcjonowania miasta: działalność Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej i Zarządu Budynków Mieszkalnych. Na porządku dziennym znalazły się także sprawy: zwolnienia od podatku od nieruchomości przedsiębiorstwa PKS oraz przekazania budynku przy ul. Kościuszki dla Biura Wystaw Artystycznych – dotychczasowego użytkownika. Rozpoczęto od końca.

Czy BWA otrzyma dom na własność?

Dyrektor BWA Zdzisław Jaroszek, występując – jak twierdzi – już po raz 16. o przekazanie na własność reprezentowanej przez siebie instytucji budynku przy ul. Kościuszki, przedstawił stan środowiska artystycznego w Suwałkach, który wygląda opłakanie. Malarze, graficy, muzycy, którzy stanowią sporą grupę kilkudziesięciu osób, nie są w stanie utrzymać się wyłącznie ze sprzedaży dzieł swego talentu. BWA przyjęło na siebie jakby rolę "opiekuna" tej grupy. W budynku przy ul. Kościuszki znajduje się galeria obrazów, gdzie urządziła się aukcja, tu mieści się także Klub Twórców, kawiarnia muzyczna z wieczorami jazzowymi, egzystująca –

jak twierdzi Z. Jaroszek – tylko dzięki agentowi z "artystycznymi" ciagotami. Proza życia jest jednak silniejsza. BWA otrzymało w ub. roku zaledwie 1,5 mln zł dotacji od Urzędu Miasta, a sama tylko naprawa ciekającego dachu kosztowała 12 mln zł. O dotacjach z Ministerstwa Kultury nie było mowy. BWA, aby się utrzymać, wynajęło dwa lokale w tymże budynku, niestety, nie zarabia na tym wcale, odprowadzając po prostu czynsz do UM.

– Jeżeli Pan nie zarabia, to po co Pan wynajmuje? – przytomnie zapytał radny T. Krzywicki. Przy szczegółowym rozpatrywaniu kwestii finansowych okazało się, że dyr. Jaroszek nie ma pełnej wiedzy w tej sprawie. Ponadto szef geodezji p. Ciborowski wyjaśnił, że budynek nie posiada jeszcze unormowanego stanu prawnego, wobec czego rozważania na temat ewentualnego przekazania go są bezprzedmiotowe. Dyskusja jednak nad tym problemem zajęła blisko godzinę.

PKS rozpoczyna budowę nowego dworca

Komisja postanowiła pozytywnie zaopiniować wniosek PKS o umorzenie zaległego podatku od nieruchomości w kwocie 122 mln zł, z przeznaczeniem tej kwoty jako dotacji Rady Miejskiej na budowę nowego dworca autobusowego przy ul. Utrata. PKS rozpoczął właśnie likwidację bazy autobusowej przy ul. Sejneń-

skiej (u zbiegu z Utrata) położonej na gruntach miejskich. Zastanawiano się na co przeznaczyć ów grunt, położony bądź co bądź w centrum miasta. Znajduje się tam stacja paliw i myjnia samochodowa. Padł wniosek, aby przejęło to PGK na potrzeby komunikacji miejskiej. Taka opinia przedstawiona zostanie prawdopodobnie pod obrady sesji.

PGK pod kreską – oszczędności na komunikacji

Na najbliższej sesji oceniana będzie także działalność Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej, które odpowiada za komunikację miejską, stan czystości, prowadzi naprawy ulic i zajmuje się m.in. usługami pogrzebowymi i rozprowadzaniem gazu w butlach. Dyrektor przedsiębiorstwa Marek Giedroń przedstawił sprawozdanie, z którego wynika, że deficytu spowodowanego wydatkami na komunikację miejską przedsiębiorstwo nie jest w stanie pokryć z innej, dochodowej działalności. W ub. roku dotacja z kasy miejskiej wyniosła 7 mld 815 mln zł zamiast 9 miliardów. Zaległości nie zostały wyrównane do dziś. W pierwszym kwartale br. przekazano na rzecz przedsiębiorstwa 400 mln zł, ale sam tylko deficyt w kosztach komunikacji wyniósł ponad 632 mln zł.

W związku z ciągle rosnącymi kosztami eksploatacji autobusów i podwyżką cen paliwa – przedsiębiorstwo proponuje kolejne oszczędności: likwidację mało uczęszczanych linii autobusowych i zmniejszenie częstotliwości kursowania autobusów. Propozycje te muszą być jednak zaakceptowane na sesji.

URM i Ministerstwa Współpracy Gospodarczej z Zagranicą. Nie prowadziłem żadnych rozmów na własną rękę, chociaż może to dałoby lepsze efekty. Pan Górski, który to powiedział, podpisywał przecież własnoręcznie delegacje służbowe ludziom, którzy brali udział w rozmowach. Mam ich nazwiska. Ten zarzut, podobnie jak inne, został wymyślony na oczekaniu po to, żeby uzasadnić decyzję, podjętą z zupełnie innych powodów. Zresztą, o ile mi wiadomo, odpowiedzi na te zarzuty udzielił również Przewodniczący Sejmiku Wojewódzkiego p. Jacek Czarnecki w wywiadzie dla "Gazety Wyborczej".

- W Urzędzie Wojewódzkim w Suwałkach przeprowadzono kontrolę, którą zarządził URM. Jakie są jej wyniki?

- No właśnie, to jest bardzo ciekawa sprawa. Dwóch panów z Urzędu Rady Ministrów, którzy tę kontrolę przeprowadzali, nie przedstawi-

li mi żadnego protokołu pokontrolnego, chociaż przepisy nakazują wyraźnie obowiązek sporządzenia takiego dokumentu i przedstawienia go do wglądu zainteresowanemu. Na moje wyraźne żądanie skontaktowali się nawet z Warszawą, lecz usłyszeli, że żadnego protokołu nie będzie. Był to więc zarzut jakiejś tajnej kontroli, nie przewidzianej przepisami.

REKONTRA?

dokończenie ze str. 1

tego rodzaju informacje wcześniej do nas nie docierały...

- Przede wszystkim proszę do mnie mówić panie Andrzeju, bo już nie jestem wojewodą. Do mnie też żadne tego rodzaju informacje nie docierały. Przeciwnie, zdaniem szefa mojej partii p. Moczulskiego, miałem bardzo dobre notowania w Warszawie. Nie miałem też żadnych sygnałów z URM o niezadowoleniu z mojej pracy...

- Na ostatniej konferencji prasowej pytałem pana o to, jak oceniana jest pańska przebojowa "polityka wschodnia", polegająca na dążeniu do otwarcia maksymalnej ilości przejść granicznych. Ta właśnie sprawa wymieniona została przez p. Górskiego jako jeden z zarzutów.

- W żadnym wypadku nie była to moja samodzielna polityka. We wszystkich rozmowach z Rosjanami uczestniczyli przedstawiciele

li mi żadnego protokołu pokontrolnego, chociaż przepisy nakazują wyraźnie obowiązek sporządzenia takiego dokumentu i przedstawienia go do wglądu zainteresowanemu. Na moje wyraźne żądanie skontaktowali się nawet z Warszawą, lecz usłyszeli, że żadnego protokołu nie będzie. Był to więc zarzut jakiejś tajnej kontroli, nie przewidzianej przepisami.

Ponieważ jednak żyjemy w państwie prawa i jakiś ślad tej kontroli powinien pozostać - za zgodą obu urzędników nagraliśmy na taśmę magnetofonową ich opinie na temat mojej pracy. Mogę powiedzieć, że były tam same superlatywy. Ta taśma jest w moim posiadaniu.

Inną ciekawostką jest fakt, że otrzymałem polecenie napisania sprawozdania z przebiegu mojej 10-miesięcznej pracy w... jednym egzemplarzu. Sporządziłem taki dokument, nie zastoso- wałem się jednak do polecenia i przeczornie kopię zostawiłem dla siebie.

- Wszystko to przywodzi na myśl zgola mafijne praktyki...

- Warto może jeszcze dodać, że my, wojewo-

domie, nie mieliśmy okazji do osobistego poznania naszego przełożonego pana Grzegorza Górskiego z URM. Ja np. ani razu nie rozmawiałem z nim osobiście...

- To mówi wiele o stylu pracy naczelnych organów państwa. Razem z panem odwołanych zostało 5 innych wojewodów, pan jednak był jedynym wśród nich członkiem KPN. Co, pana zdaniem, było przyczyną tego pogromu?

- Jeżeli weźmie się pod uwagę fakt, że na te stanowiska proponuje się teraz członków Porozumienia Centrum, do którego należą przecież premier Olszewski, szef URM p. Włodarczyk oraz p. Górski - to odpowiedź nasuwa się sama. Nie bez znaczenia pozostaje tu jeszcze jeden fakt. Otóż KPN powołała ostatnio Ruch Przeciwdziałania Patologii Gospodarczej "Kontra", którego trzon stanowią posłowie i senatorowie z ramienia tej partii. Postawił on sobie za cel ujawnianie wszelkich nadużyć, korupcji i afer, związanych zwłaszcza z wykorzystywaniem stanowiska służbowego, najczęściej bardzo wysokiego. Posłowie KPN mają zamiar wykorzystywać swoje uprawnienia dostępu do wszystkich dokumentów, nawet tajnych, i zadawać trudne pytania wysokim urzędnikom państwowym. Klub poselski KPN zwołał konferencję prasową na ten temat w dniu 7 maja br. Dziwnym trafem moje odwołanie nosi tę samą datę!

Może to jest rekontra?

- Gra jednak toczy się dalej, a szef pańskiej partii KPN zmienia front i popierając rząd Olszewskiego, proponuje jego rekonstrukcję poprzez wprowadzanie do składu rządu swoich ministrów. Czy pan może wybierać się do Warszawy?

- No cóż, zapewne jestem brany pod uwagę w rachubach szefa KPN. Mam jednak już w tej chwili 6 różnych propozycji pracy, także w spółkach zagranicznych, całkiem intratnych, poza tym wyszedłem przecież z banku i mogę tam powrócić! Jestem wolnym człowiekiem, z dużym komfortem psychicznym. Chodzę jak panisko po Suwałkach, wszyscy się do mnie uśmiechają... Lubię mieć czyste sumienie. Wie pani, zawsze marzyłem o tym, że jak już będę stary, to będę sobie chodził po mieście z laszczką, a ludzie będą mnie szanowali. Co do laski, to może trzeba będzie użyć jej wcześniej, bo ostatnie wydarzenia nieco nadszarpnęły mi zdrowie...

Rozmawiała Halina Wilk

DUŻY SUKCES MŁODYCH INFORMATYKÓW

Liceum Ogólnokształcące nr 3 w Suwałkach kończy dopiero pierwszy rok swego istnienia. Jest to szkoła o profilu informatycznym. W programie nauczania przewidziana jest więc duża liczba zajęć z zastosowaniem komputera. Mimo krótkiego stażu uczniowie liceum już odnotowali pierwsze sukcesy i to niemałe.

W kwietniu odbył się w Bydgoszczy finał II Ogólnopolskiego Konkursu Grafiki Komputerowej. Zakwalifikowały się do niego 24 osoby z całego kraju, w tym 6 z LO nr 3: Lilianna Poradzińska, Agnieszka Czarnecka, Bartosz Bieluch, Piotr Kłopotowski, Jarosław Jaroszewicz i Robert Chmielewski. Uczniowie ci opracowali własne programy grafiki komputero-

wej z elementami animacji.

Jury konkursowe przyznało pierwsze miejsce Liliannie Poradzińskiej, czwarte Jarosławowi Jaroszewiczowi, a szóste Agnieszce Czarneckiej. Ponadto L. Poradzińska i A. Czarnecka otrzymały specjalne wyróżnienia. Wszystkich finalistów nagrodzono książkami, upominkami, akcesoriami komputerowymi, a zwyciężczynię radiomagnetofonem Philips.

Uczniów do zawodów przygotowywali: p. Joanna Skotok - koordynator informatyk w Wojewódzkim Ośrodku Metodycznym, nauczyciel informatyki w tymże liceum i p. Bogdan Kurowski, również nauczyciel informatyki w ZST i LO nr 3.

(rl)

RENAULT W SUWAŁKACH

W niedzielę 24 maja br. na parkingu pod ratuszem, czyż na co popatrzyć. Niebieskie, czerwone, zielone, małe i duże, osobowe, dostawcze, półciężarowe. Marzenie! Renault ustawił nawet gustowny daszek o przemyślnej konstrukcji, żeby zareklamować te cuda. Ich nazw, pojemności, osiągnięć technicznych zapewne nikt nawet nie zapamiętał, bo i po co? Jak informowała uprzejmie obsługa tego pokazu, cena samochodów wahała się w granicach 12 - 25 tys. DM plus oczywiście 35% cla i 25 - 50% podatku obrotowego. Przeliczyliśmy sobie w wolnej chwili, ale wyniku nie podamy, żeby nie denerwować Czytelników. Przypomnijmy tylko, że gdy np. Niemiec (zachodni) zarabia 10 tys. DM miesięcznie, to suwałczak zarabia 150, w porównaniu 200! I po co się było tak męczyć i narażać nas na stresy? (hw)

SKANDAL W MUSZLI

W ubiegłym roku z okazji święta 3 Maja cały wysiłek SKO "Solidarność" i WDK poszedł na marne, ponieważ nie można było otworzyć zaplecza muszli koncertowej w parku miejskim. W tym roku nie dość, że w dalszym ciągu jest ono zabite deskami, to przypomina... szalet. Za garderobę zespołom biorącym udział 24 maja w festynie służyły rozbite obok sceny wojskowe namioty.

Mało tego, podczas występu zespołu "Suwłaczczyna" zawałowała się scena pod jedną z tańczących par. Na szczęście tym razem skończyło się na strachu i koledzy wyciągnęli niefortunnych tancerzy spod podłogi.

Obecna muszla ma kilkanaście lat. Została postawiona wraz z powstaniem województwa suwalskiego w miejsce poprzedniej - zabytkowej, służącej długie lata. I już się wali... (rl)

A tak Niemców na Związek Radziecki 22 lipca 1941 r. Jak pisałem, nie było to dla nas zaskoczeniem. Masy wojska, artyleria różnego kalibru na stanowiskach, lotniska polowe w okolicy. Wiadomo było, że lada dzień. Pytanie tylko, jak się to rozwinie.

Mieszkałem wtedy w Sejnach. Do granicy w prostej linii 10 km. Prawie linia frontu. Niedziela. O 4.30 obudziła mnie mama: "Wstawaj, chyba się zaczęło". Z zewnątrz dochodził jednostajny, potężny huk lecących na wschód samolotów. Wszystkie na wschód. Momentalnie byłem na nogach. Na dworze widniało. Niebo pełne różnych formacji i typów. Ok. 5 rano potężny huk. Odezwała się artyleria. Tylko niemiecka. Żadnych odgłosów walk. Czyżby aż takie zaskoczenie? Później dowiedzieliśmy się, że tak. Większość oficerów sowieckich pojechała na niedzielne urlopy. Pograniczne oddziały uciekały w popłochu, często w bieliźnie i bez broni. Wyszedłem za dom na wzgórze. Widoczność wspaniała. Wyraźnie widać las pod Krasnogrudą. A czołgów sowieckich nie widać, za to dobrze niemiecką artylerię koło Zaleskich. Strzelają jakby rzadziej. Po pewnym czasie związają się i odjeżdżają. Idą na wschód? Kanonada wyraźnie oddala się i przychodzi. W miasteczku spokój. Idziemy do kościoła, a po mszy nad jezioro. Koło południa huk. Całe niebo pełne wybuchów pocisków przeciwlotniczych. Od wschodu lecą trzy sowieckie bombowce. Jakoś tak wolno. Wśród obłoczków szrapneli skracają i oddalają się. Po pewnym czasie jeszcze dwa. Te przepędzają myśliwce. I... na tym u nas koniec. Tylko wieczorem na północy łuny. Podobno palą się Kalwaria i Mariampol już zajęte przez Niemców.

I tak już poszło dalej. Stracone nadzieje, że coś się zmieni. Pewna satysfakcja, że jednak my, mniej po-

teżni, w 39 r. broniliśmy się lepiej. Były i inne pozytywne aspekty. Miejscowi Niemcy, urzędnicy, żandarmi itp. są wprawdzie pewniejsi siebie, ale mniej zwracają uwagi na nas.

Ze wschodu przybývają ciągle od pierwszego dnia wojny kolumny jeńców. Niemcy traktują ich gorzej niż bydło. Bez jedzenia i dachu nad głową. Słabszych po prostu zabijają. Gromadzą ich na razie w obozie pod Suwałkami.

A jednak sytuacja zmieniła się dość istotnie. Znikła praktycznie granica z Augustowem i resztą kraju (teoretycznie była jeszcze przez

ca. Urodzony w 1897 na Kielecczyźnie, brał udział (w stopniu kapitana) we wrześniu 1939 r. w walkach na Pomorzu, nad Bzurą, w Kampinosie i w obronie Warszawy. W ZWZ awansowany do stopnia majora - 15.07.40 r., podpułkownika - 20.04.42 r., pułkownika - 16.04.44 r. W październiku 1941 r. wizytował Obwód Suwalski. Zabrał wówczas kpt. Świtalskiego, zbyt intensywnie poszukiwanego przez gestapo, do sztabu okręgu, mianując na jego miejsce przerzuconego z Litwy por. Kazimierza Ptaszyńskiego - "Zarembę". Jednocześnie ruszyła rozbudo-

siatkówkę, zimą trochę w karty, ale najwięcej "gadaliśmy". Rodzina Morozów i jej dzieje to osobny temat, nawet na książkę. Ojciec - jedyny lekarz w Sejnach, syn Wiktor - w obozie, córka Marysia - deportowana na Lubelszczyznę, Broniek, Inka i Kolka - w domu, no i mama, Rosjanka z pochodzenia, postać niezwykle barwna.

Ona to wpadła na pomysł, by nakopać na zimę torfu. Robiliśmy to oczywiście dużą grupą u znajomych gospodarzy w pobliskim Marynowie. Tak trafiliśmy do rodziny Biniewskich. Kazimierz Biniewski - "Kmicic", były plutonowy

SUWAŁSKI OBWÓD ZWZ (PZP) - AK

UTWARDZANIE

pewien czas utrzymywana). Duża część gestapo, żandarmów i administracji, i to część bardziej aktywnej, pojechała za oddalającym się frontem wyżywać się na nowych terenach.

Suwalszczyzna nawiązała ścisły kontakt z Białymstokiem i resztą kraju. Było to o tyle istotne, że utworzony Suwalski Obwód ZWZ z komendantem kpt. Świtalskim ("Profesor") podlegał Okręgowi Białostockiemu. Okręg Białostocki miał początki bardzo trudne. NKWD działało sprytniej niż gestapo. Kolejni, przysyłani przez Warszawę komendanci szybko wpadali w ręce sowieckie i ginęli. Dopiero przysłany w grudniu 1940 r. mjr Władysław Linarski - "Mścislaw" (używał też pseudonimów "Wuj" i "Jan") potrafił wprowadzić lepsze zasady konspiracji i utrzymał się na tym stanowisku do koń-

wa struktur wewnętrznych. Mądrzejsi o tragiczne doświadczenia poprzedników nowi dowódcy dobrze każdego przed przyjęciem "prześwietlili". Ostrzejsze były zasady tajemnicy wewnętrznej (każdy miał znać jeszcze tylko dwóch członków - tzw. system trójkowy), choć z tym było różnie. Za bardzo wszyscy się znali. Większych wpadek w zasadzie już do końca nie było.

Konspiracja objęła cały suwalski region. A jak odbywało się werbowanie? Znam to z autopsji. Była nas w Sejnach grupka kolegów trzymających się razem. Trzon jej stanowili Broniek Moroz, Władek Karpowicz, Tadek Ciborowski i ja. Nasze życie "towarzystwie" skupiało się przeważnie w domu rodziny Morozów lub pobliskim lesie - Borku, gdzie zresztą pracowaliśmy jako robotnicy leśni. Latem grywaliśmy w

żandarmerii (oczywiście polskiej, niby niechęć nadmieniał przy wspólnej robocie, że z takich jak my można byłoby uformować niezły oddziałek. Praca przy torfie się skończyła, ale znajomość nie. W niedzielę zachodziliśmy do Biniewskich posłuchać płyt z patefonu (brat był księdzem i miał niezły zbiór). Przy okazji zaczęliśmy przyciskać Kazimierza do muru, co z tym oddziałem i co mamy dalej robić. Wreszcie przyznał się, że działa w Polskim Związku Powstańców (przypominam sobie, że taki był u nas kryptonim ZWZ). W ślad za tym poszło zaprzysiężenie, nadanie pseudonimów (Broniek - "Gnat", "Władek" - "Młot", Tadek - "Cygan", ja - "Topór") i przerabianie kursu szkoły podoficerskiej.

Ale to już następna historia.

Jerzy Klimko "Topór"

TRUDNE SPRAWY MIASTA

dokończenie ze str. 4

Pytania radnych zmierzały do ustalenia, co należałoby zrobić, aby przedsiębiorstwo było samowystarczalne. Prowadzenie np. usług pogrzebowych czy rozwojenie gazu w butlach powinno przynosić znaczne dochody, tymczasem w PGK znajdują się one na granicy opłacalności. A przecież funkcjonują już konkurencyjne firmy prywatne, które nawet przy niższych opłatach wychodzą na swoje. Wiele pytań dotyczyło zwłaszcza usług pogrzebowych. Porównywano ceny usług proponowanych przez firmę "Hades". W dyskusji mówiono m.in. o tym, że Kościół na swoich cmentarzach pobiera 3% opłaty od wartości wystawionego na grobie

pomnika. Pobieranie takich opłat, zgodnie z instrukcją wydaną przez wojewodę, jest niezgodne z obowiązującymi przepisami.

30% lokatorów ZBM nie płaci czynszu

W PGK zatrudnionych jest 196 osób, natomiast w Zarządzie Budynków Mieszkalnych 170. Okazało się, że rozdzielenie tych dwóch przedsiębiorstw w ub. roku przyniosło zwiększenie zatrudnienia o 8 osób, a wielkość dotacji, jak dotąd, nie uległa zmniejszeniu. Dyrektor ZBM Krzysztof Bargłowski w swoim sprawozdaniu przedstawił bardzo zły stan zasobów mieszkaniowych znajdujących się w gestii przedsiębiorstwa. 60% budynków to stare lub bardzo stare domy z piecami, a często nawet bez instalacji

wodociągowej. Brakuje funduszy na remonty, budynki niszczeją. Co więcej, znaczna część lokatorów zalega z czynszami. Mieszkają w nich zwykle ludzie najbiedniejsi. Zaległości z tego tytułu sięgają już ponad 700 mln zł, co stanowi ponad 30% wszystkich należności. Z wielkim opóźnieniem wpływają również czynsze od tzw. "jednostek budżetowych", takich jak służba zdrowia, kultura, prokuratura, różne organizacje społeczne. Zaległości wynoszą 443 mln zł, co stanowi 28% całej kwoty należności.

Ogółem wynik finansowy przedsiębiorstwa za rok ubiegły zamknął się stratą w wysokości 3,6 mld zł. Jedną z najważniejszych przyczyn tego stanu rzeczy było znaczne obniżenie dotacji z Urzędu Miejskiego. Zamiast ponad 3 mld zł ZBM otrzymał z miejskiej kasy zaledwie 300 mln.

Radni skupili swoją uwagę na

sprawie wzrostu opłat za wynajem garaży. Przczytano anonimową skargę, której autor (dlaczego anonimowy?) protestuje przeciwko administracyjnemu narzucaniu warunków najmu przez ZBM. Sprawa wymaga opinii radcy prawnego i z pewnością innego stylu negocjowania umów. Radny Szturgulewski nazwał obecny styl "przeżytkiem komunizmu".

Na zakończenie obrad radny Wigierski wyraził żal, że w powodzi bieżących problemów, z którymi boryka się miasto, komisja nie może znaleźć czasu na sprawy poważniejsze - dyskusję nad perspektywami rozwoju miasta. W obradach uczestniczył wiceprezydent - Piotr Hołdyński. Przewodniczył radny Zygmunt Rybka. Uczestniczyli: Tadeusz Szturgulewski, Tadeusz Krzywicki, Franciszek Koza, Jerzy Pelczarski i Adam Wigierski.

Halina Wilk

W stanie wojennym była sekretarz PZPR w mojej szkole – wbrew różnym naciskom – oceniła mnie pozytywnie jako nauczyciela. Oczywiście było to niezgodne z obowiązującą wtedy propagandą, która działaczy "Solidarności" przedstawiała na ogół jedynie w ciemnych kolorach. Obecnie niezbyt mile widziane są pozytywne oceny ludzi związanych z komuną, a zwłaszcza nadal zachowujących swe poglądy. Nigdy nie byłem członkiem PZPR. Jednak osobiście wyżej cenię tych, którzy pozostali sobą – nawet gdy ich opcja polityczna nie jest mi bliska – aniżeli tych, którzy koniunkturalnie zmieniają swą przynależność. Tym dekomunizatorom, którzy obecnie – czasami nachalnie – powołują się na chrześcijański etos, pragnę dyskretnie przypomnieć, że nauka Jezusa była przeciwieństwem kodeksu Hammurabiego, tj. zasady "oko za oko..."

W "TS" ukazał się przedruk reportażu z "Życia Warszawy", w którym m.in. przedstawiono negatywny obraz byłego dyrektora I LO Stanisława N. Jedyne pozytyw-

ne o nim zdanie mówi, że lubiła go młodzież.

Nie znam dokładnie życiorysu Stanisława N. i nie jestem w stanie dokonać oceny tego człowieka. Przedstawiam jedynie epizod z jego życia, w którym mimowolnie brałem udział.

Chyba w 1985 roku przeprowadziłem z nim dłuższą rozmowę. Ku

nie ma zamiaru wywierać na mnie jakiegokolwiek presji, abym się zmienił lub odciął się od przeszłości. Moje obiekcje na temat tzw. zatwierdzenia mnie na to stanowisko brał na swoją odpowiedzialność. Pragnął jedynie, abym głównie pomógł mu w bieżącym zarządzaniu szkołą – z czym on, jako poseł i działacz, miał spore trudności.

EPIZOD

memu zaskoczeniu zaproponował mi objęcie funkcji zastępcy dyrektora tej szkoły. Dzieliło nas bardzo dużo. On był posem, ważnym działaczem PZPR, określano go jako wojującego ateistę, uwikłał się m.in. w głośną sprawę zdjęcia krzyża szkole. Moje poglądy i przeszłość zupełnie nie pasowały do jego.

Wpierw sądziłem, że może on nie jest dokładnie poinformowany z kim ma do czynienia i jedynie dał się komuś "podpuścić". Okazało się, że jednak wie o mnie dużo i

Zwłaszcza chciałby, abym zajął się stroną organizacyjną generalnego remontu i modernizacją szkoły. Oczywiście, jako "ważny" człowiek, obiecywał daleko idącą pomoc i załatwienie wielu spraw wymagających tzw. siły przebicia. Natomiast nie ukrywał, że codzienny nadzór różnych drobnych rzeczy jest dla niego trudny, ponieważ często przebywa poza Suwałkami. Przejawiał autentyczną troskę o rozwój kierowanej przez siebie placówki.

W rozmowie poruszyłem jeszcze drażliwą sprawę zdjęcia krzyża. Nie mówił o tym fakcie z triumfem, a bardziej z zażenowaniem. Stwierdził, że szanuje krucyfiks, ale szkoła – zgodnie z prawem – jest świecka i nie jest odpowiednim miejscem dla emblematów religijnych. Przekonywał mnie, że starał się osobiście, aby zdjęty krzyż nie poniewierał się w jakimś magazynie, ale trafił do szkolnego kościoła. Oczywiście nie on był pomysłodawcą tego całego wydarzenia.

Trudno mi ocenić szczerść tych wywodów, ale Stanisław N. był wówczas na tyle "mocny", że nie istniała potrzeba, aby usprawiedliwiać się przede mną ze swojego postępowania.

Z różnych względów funkcji tej nie przyjąłem. Oczywiście osoby mu niechętnie skomentują to, co napisałem, iż szukał jedynie "murzy- na do czarnej roboty". Ja takiego wrazenia nie odniosłem. Ale jak można mi wierzyć, skoro obecnie podają fakty, o których korzystniej jest milczeć. Mocno podejrzane.

Jerzy Broc

Konkursy na stanowiska dyrektorów szkół podstawowych wywołały w ub.r. w Suwałkach wielkie emocje.

Po roku okazuje się, że rzeczywistość pokrzyżowała dalekosiężne plany nowo wybranych dyrektorów. Ich praca ograniczała się głównie do zaspokojenia najpilniejszych potrzeb natury gospodarczej, a wszelkie pomysły nowatorskie zepchnięte zostały na dalszy plan. Wiele mówiono wówczas o fundacjach, o

zem po 2 przedstawicieli rady pedagogicznej, komitetu rodzicielskiego, związków zawodowych (ZNP i Solidarność), kuratorium i samorządu terytorialnego. Zdecydowaną przewagę w komisji mają jak widać przedstawiciele rady pedagogicznej.

W szranki o fotel dyrektorski w Szkole Podstawowej nr 8 stanęli: p. Teresa Kochańska, nauczycielka języka rosyjskiego, do końca ubiegłego roku zatrudniona w Liceum Ogólnokształcącym nr 1 w Suwał-

nieważ otrzymał tutaj mieszkanie spółdzielcze. Zdecydowaną większością głosów został zaakceptowany przez komisję.

Rok temu najwięcej emocji wywołała propozycja konkursu w Szkole Podstawowej nr 10. Nie zgodził się na przystąpienie do niego ówczesny jej dyrektor. Były protesty rodziców przeciwko odwołaniu dyrektora i przeciwko konkursowi. W tej sytuacji kurator powierzył kierowanie szkołą p. Piotrowi Zielińskiemu, nauczycielowi zajęć technicznych, specjalizującemu się w informatyce. W ciągu roku udało się mu złagodzić istniejące napięcia przy jednoczesnym prowadzeniu budowy szkoły. Powróciła normalna praca (pisaliśmy o szkole w "TS" kilka tygodni temu). Po rocznym doświadczeniu postanowił stanąć do konkursu jako jedyny kandydat. Zdecydował się być konsekwentny w swoim postępowaniu. Po wyczerpującym "maglowaniu" przez komisję uzyskał wymaganą większość głosów.

We wszystkich trzech konkursach najwięcej uwagi zajęły pytania dotyczące roli dyrektora szkoły wobec zapowiadanych zmian Karty Nauczyciela. Jakie przyjmie kryteria, podejmując decyzje o zwolnieniach nauczycieli w przypadku zwiększenia czasu ich pracy? Niepewność najbliższych dni uniemożliwia zaprezentowanie przez osoby ubiegające się o kierownicze stanowiska konkretnych zamierzeń. Trzeba też powiedzieć, że przy dużej odpowiedzialności dyrektora szkoły i jednocześnie niewielkiej satysfakcji finansowej coraz trudniej znaleźć osoby chętne do ubiegania się o te stanowiska. (rł)

KONKURS HISTORYCZNY - FINAŁ WOJEWÓDZKI

Do wojewódzkiego finału konkursu historycznego zakwalifikowało się przeszło 60 uczniów klas ósmych. Wśród nich znalazło się też kilku siódmoklasistów.

Konkursowe emocje trwały dwa dni, 9 i 10 maja br. W pierwszym dniu uczniowie przez dwie godziny głowili się nad testem obejmującym zagadnienia z historii Polski i historii powszechnej, w drugim odpowiadali na pytania ustne.

Zwycięczynią konkursu została uczennica Szkoły Podstawowej w Mikołajkach, która uzyskała 110 pkt.

Tytuły laureatów zdobyło 34 uczestników, w tym suwalczyk: Anna Grabowska ze Szkoły Podstawowej nr 5 – 104,5 pkt. – naucz. Jadwiga Kurtycz, Robert Daniłowicz ze Szkoły Podstawowej nr 8 – 103 pkt. – naucz. Maria Dabulis, Sylwia Warejko ze Szkoły Podstawowej nr 5 – 97,5 pkt. – naucz. Jadwiga Kurtycz, Halina Ostrokołowicz ze Szkoły Podstawowej nr 5 – 95 pkt. – naucz. Beata Lichacz, Maciej Filipczuk ze Szkoły Podstawowej nr 2 – 91,5 pkt. – naucz. Barbara Charko, Ewa Nowik ze Szkoły Podstawowej nr 8 – 88 pkt. – naucz. Maria Dabulis, Łukasz Paszkiewicz ze Szkoły Podstawowej nr 1 – 88 pkt. – naucz. Ewa Brzozowska. (rł)

NOWI DYREKTORZY W SZKOŁACH PODSTAWOWYCH

współpracy ze szkołami zagranicznymi, o szeroko zakrojonych zajęciach pozalekcyjnych. Trzeba przyznać, że niektóre z zamierzeń udało się zrealizować dzięki zrozumieniu nauczycieli i zaangażowaniu rodziców.

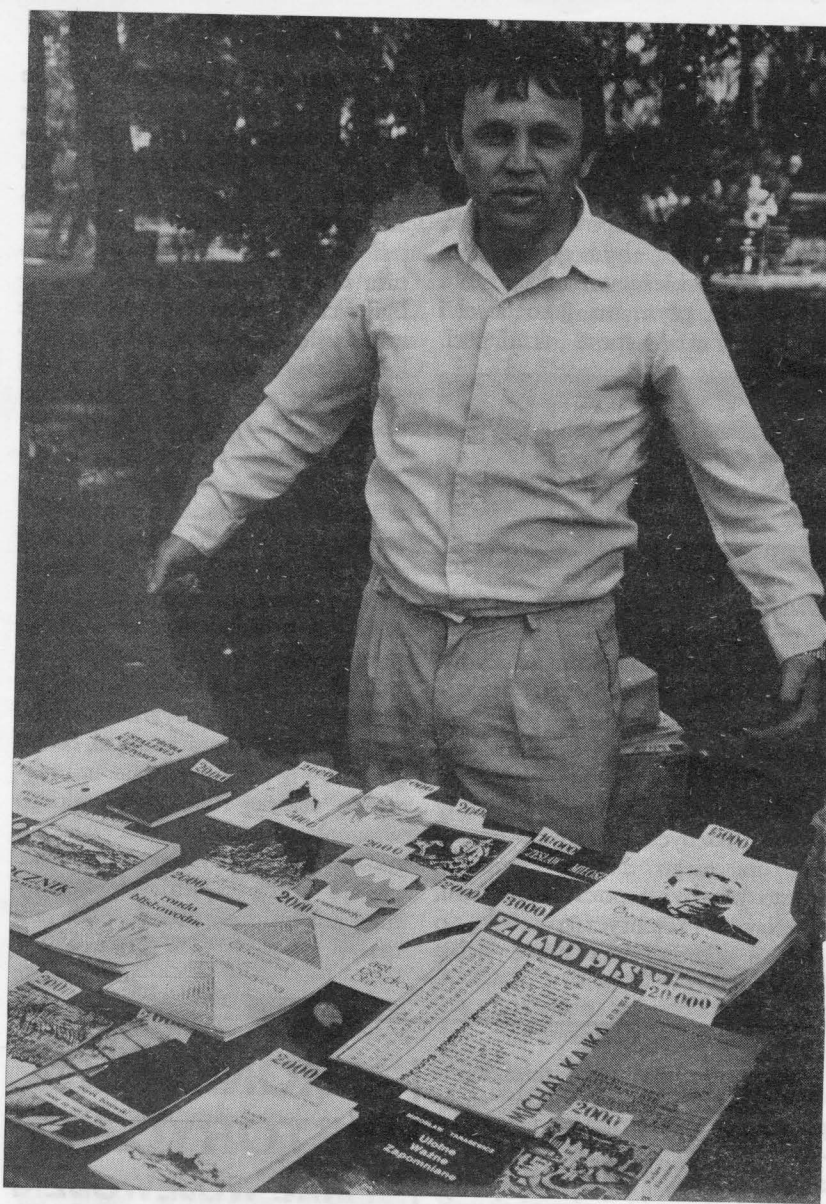
Nie we wszystkich szkołach suwalskich wyłoniono przed rokiem nowe władze. Nie odbyły się konkursy w szkołach nr 8 i nr 10. W Szkole Podstawowej nr 2 Rada Pedagogiczna nie zaakceptowała kandydatki.

Konkursy na stanowiska dyrektorów w tych trzech szkołach odbyły się 11 maja br. w siedzibie Kuratorium Oświaty.

W porównaniu z ubiegłorocznym zmieniony został nieco regulamin. W skład 10-osobowej komisji konkursowej wchodziło tym ra-

kach, w ostatnim okresie właścicielka sklepu przemysłowego i p. Tomasz Kamyszek specjalista od nauczania początkowego ze Szkoły Podstawowej w Talkach koło Wydmín, z siedmioletnim stażem pracy. W wyniku tajnego głosowania jury wskazało większością głosów p. Teresę Kochańską.

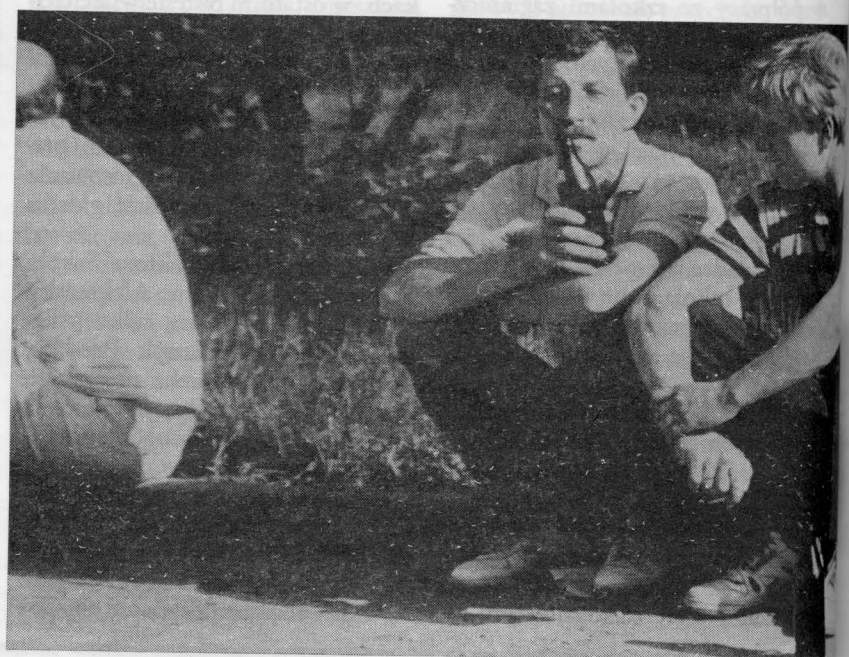
O stanowisko dyrektora Szkoły Podstawowej nr 2 im. Aleksandry Piłsudskiej ubiegał się tylko jeden kandydat – p. Henryk Przekop, dotychczasowy dyrektor Zespołu Szkół Ogólnokształcących (szkoła podstawowa i liceum ogólnokształcące) w Przerośli, mgr matematyki z 26-letnim stażem pracy w zawodzie nauczycielskim. Przedstawił on bardzo dokładny plan swoich zamierzeń w pracy szkoły. Na pracę w Suwałkach zdecydował się, po-

Ostatnia niedziela stała pod znakiem dużej ilości imprez i suwalczenie tym razem ruszyli się z domów.

W Parku im. Konstytucji 3 Maja Wojewódzki Dom Kultury wystąpili: zespoły pieśni i tańca "Suwalszczyzna" z Wilna, "Kapela Wileńska" z Sulim k. Giżycka, zespół "Rutki-Tartak" oraz zespół "Riabina" z Gabowych Gród. Występy: ludowe, rzeźby, świątki, sękacze itp.

Gdyby tak co niedzielę coś się w Suwałkach (kultura) wyciągnąć z domu. (rł)

REKLAMY * OGŁOSZENIA

Prezydent Suwałk

poszukuje kandydatów na stanowisko

Sekretarza Urzędu Miejskiego

Preferowane będą osoby:

- w wykształceniu wyższym prawniczym, administracyjnym lub ekonomicznym,
- z doświadczeniem zawodowym,
- między 30. a 50. rokiem życia.

Najważniejszym zadaniem, jakie sekretarz otrzyma w pierwszej kolejności będzie przygotowanie i przeprowadzenie reorganizacji Urzędu Miejskiego, a następnie - opracowanie regulaminu pracy UM.

Wszyscy zainteresowani proszeni są o zgłaszanie się bezpośrednio do Prezydenta Miasta, po uprzednim telefonicznym zaanonsowaniu wizyty (tel. 51-64).

Wybrany kandydat zostanie przedstawiony Radzie Miejskiej, która podejmie decyzję o powołaniu (bądź: nie) na stanowisko Sekretarza UM.

Urząd Miejski ogłasza

przetarg nieograniczony

na dzierżawę gruntu położonego przy ul. Utrata w Suwałkach przeznaczonych pod kiosk na działalność handlową.

Powierzchnia dzierżawy - 11 mkw.

Forma architektoniczna - powtarzalna, przyjęta przez Urząd dla kiosków do sprzedaży prasy.

Cena wywoławcza - 50 tys. zł/mkw. miesięcznie.

Przetarg odbędzie się 17 czerwca 1992 r. o godz. 11.00.

Wadium w wysokości 500 tys. zł należy wpłacić do kasy tut. Urzędu do dnia 17 czerwca 1992 r. do godz. 10.00.

Szczegółowych informacji można zasięgnąć w Urzędzie Miejskim, p. 122 lub tel. 76-67 w. 31 i 32.

Zastrzega się możliwość odwołania i unieważnienia przetargu bez podania przyczyn.

Spółdzielcze Biuro Projektów PROJEKT - SUWAŁKI

w Suwałkach, ul. Kościuszki 93, tel. 32-78 działając w imieniu Suwalskiej Spółdzielni Mieszkaniowej w Suwałkach ogłasza pisemny przetarg nieograniczony na wykonanie zewnętrznej kanalizacji deszczowej do budynku mieszkalno-usługowego przy ul. Kowalskiego w Suwałkach.

Przedmiotem przetargu będzie:

- cena wykonania ww. robót,
- termin wykonania,
- warunki płatności.

Oferty wraz z kalkulacją należy składać w siedzibie Biura do 13.06.1992 r. Otwarcie ofert nastąpi w dniu 15.06.1992 r.

Dokumentacja techniczna znajduje się w siedzibie Biura, gdzie można również uzyskać bliższe informacje w godz. 10.00 - 14.00.

Zastrzega się prawo swobodnego wyboru oferty, jak też możliwość unieważnienia przetargu bez podania przyczyn.

Urząd Miasta

zatrudni fotografa

do

Urzędu Stanu Cywilnego

Warunki umowy do uzgodnienia.

Oferty należy składać do 10 czerwca

w Urzędzie Miasta, pok. nr 1, tel. 76-67 w. 51.

PRZEDSIĘBIORSTWO OBSŁUGI BUDOWNICTWA

PRONBEST

Suwałki

inż. Waldemar Bukłacha

Poleca - we współpracy z niemiecką firmą "SCHEER" - kotły c.o. i c.w. z palnikami olejowymi i gazowymi.

Oferta obejmuje:

- kompleksowe projektowanie źródeł ciepła
- dostawę urządzeń
- wykonawstwo robót
- serwis gwarancyjny i pogwarancyjny

Ponadto:

- dobieramy i montujemy liczniki energii cieplnej oraz urządzenia termoregulacyjne

tel. 62-928, ul. Korczaka 3, XI piętro

ALARMY

DOMOFONY

TV-PRZEMYSŁOWA

SUWAŁKI
tel./fax 72-26

PTS
ELECTRONICS

**Zarząd Budynków Mieszkalnych
w Suwałkach
ogłasza przetarg ograniczony
na najem lokali użytkowych:**

1) Kościuszki 96 - pow. 59,79 mkw., cena wywoławcza 25 tys. zł/mkw., wadium 2 mln zł - z przeznaczeniem na biuro lub usługi;

2) Kościuszki 128 - pow. 8,38 mkw., cena wywoławcza 5 tys. zł/mkw., wadium 200.000 zł;

3) Mickiewicza 15 - pow. 600 mkw. (I piętro), cena wywoławcza 12 tys. zł/mkw. - bez podania branży - wadium 5 mln zł.

Przedmiotem przetargu będzie ustalenie stawki czynszu.

Przetarg odbędzie się 10 czerwca 1992 r. o godz. 10.00 w sali konferencyjnej ZBM ul. Noniewiczza 3 w Suwałkach.

Do udziału w przetargu uprawnia wpłacenie wadium w dniu przetargu do godz. 9.30.

Wadium na lokal przy ul. Kościuszki 96 i 128 należy wpłacić do kasy ZBM. Wadium na lokal przy ul. Mickiewicza 15 należy wpłacić na konto: Bank Rozwoju Rolnictwa SA w Poznaniu O/Suwałki Nr 497800-20428-132.

Lokale można obejrzyć w dniu 8 czerwca 1992 r. w godz. 10.00 - 11.00.

W przetargu nie mogą brać udziału podmioty gospodarcze, które poprzednio wygrały przetarg w Urzędzie Miasta lub Spółdzielni Mieszkaniowej lecz odmówiły podpisania umowy.

Bliższych informacji można zasięgnąć w Dziale Lokalowym ZBM, pok. nr 25 lub telefonicznie, tel. 76-93 w. 17.

Zastrzega się możliwość odwołania przetargu bez podania przyczyn.

**Zarząd Budynków Mieszkalnych
w Suwałkach, ul. Noniewiczza 3,
ogłasza przetarg nieograniczony**

**na sprzedaż samochodu osobowego
FSO 1500, rok produkcji 1985**

cena wywoławcza 11 mln zł.

Wadium w wysokości 10% ceny wywoławczej należy wpłacić do kasy ZBM przy ul. Noniewiczza 3 najpóźniej w przeddzień przetargu w dniu 8.06.1992 r.

Przetarg odbędzie się w dniu 9.06.1992 r. o godz. 10.00 w sali ZBM.

Pojazd można oglądać codziennie od godz. 7.00 do 15.00 przy ul. Kościuszki 64 (baza Zakładu Remontowego, wejście od ul. Noniewiczza).

Zarząd zastrzega sobie prawo unieważnienia przetargu bez podania przyczyn.

**Zarząd Budynków Mieszkalnych
w Suwałkach, ul. Noniewiczza 3,
ogłasza
przetarg ograniczony**

na dzierżawę placu po składzie opałowym na terenie byłej jednostki wojskowej przy ul. Pułaskiego w Suwałkach.

Cena wywoławcza - 4 mln zł, wadium - 4 mln zł. Zastrzega się, że na ww. placu nie może być prowadzona targowica.

Przedmiotem przetargu będzie ustalenie stawki czynszu.

Przetarg odbędzie się 10 czerwca 1992 r. o godz. 11.00 w sali konferencyjnej ZBM przy ul. Noniewiczza 3 w Suwałkach.

Do udziału w przetargu uprawnia wpłacenie wadium w dniu przetargu do godz. 9.30 w kasie ZBM.

W przetargu nie mogą brać udziału podmioty gospodarcze, które poprzednio wygrały przetarg w Urzędzie Miasta lub Spółdzielni Mieszkaniowej lecz odmówiły podpisania umowy.

Bliższych informacji można zasięgnąć w Dziale Lokalowym ZBM, pok. nr 25 lub telefonicznie, tel. 76-93 w. 17.

Zastrzega się możliwość odwołania przetargu bez podania przyczyn.

**Urząd Miejski w Suwałkach
ogłasza
przetarg nieograniczony**

na dzierżawę terenów położonych przy ul. Chopina przeznaczonych pod kioski handlowe i usługowe.

Powierzchnia dzierżawy (moduł kiosku) - 3,30 x 3,30 z możliwością łączenia w większe jednostki.

Ilość działek - 21.

Forma architektoniczna - indywidualna (uzgodniona z tut. Wydziałem Architektury).

Cena wywoławcza - 50 tys. zł/mkw. miesięcznie.

Przetarg odbędzie się 17 czerwca 1992 r. w budynku Urzędu Miasta, p. 116 o godz. 12.00.

Wadium w wysokości 500 tys. zł należy wpłacić do kasy tut. Urzędu do dnia 17 czerwca 1992 r. do godz. 10.00.

Szczegółowych informacji można zasięgnąć w Urzędzie Miejskim, p. 122 lub tel. 76-67 w. 31 i 32.

Zastrzega się możliwość odwołania i unieważnienia przetargu bez podania przyczyn.

kich od dawna w Suwałkach nie było. Pogoda dopisała,

zorganizował Suwalski Festyn Kulturalny, podczas któ-
alk (już po raz drugi w tym miesiącu) i "Wileńszczyz-
Modry Len" z Nowinki, kapela Racisów z Jasionowa k.
Augustowa. Można było podczas festynu kupić wyroby

działo, nie byłoby narzekań, że suwalczan tak trudno

Zdjęcia: Radosław Krupiński

URODZINY

dokończenie ze str. 1

zowała ją Wojewódzka Biblioteka Publiczna. Znajdują się tam prawdziwe "białe kruki" wydawnicze. Biblioteka zorganizowała też konkurs poetycki pod nazwą "O laur Marii Konopnickiej" na wiersz poświęcony Suwałkom. Prace nadesłało 25 autorów. Jego rozstrzygnięcie nastąpi w przyszłym tygodniu.

Konkursy plastyczne przeprowadziły Wojewódzki Ośrodek Metodyczny i Przedszkole nr 10, któremu również patronuje Maria Konopnicka.

Mimo atrakcyjnych nagród (wycieczka do Francji) zgłosiło się niewielu chętnych do udziału w konkursie poetyckim organizowanym przez Wojewódzki Dom Kultury.

Nie doczekaliśmy się wszyscy, jako i "Jaś nie doczekał", zakończe-

nia remontu Muzeum Marii Konopnickiej, chociaż trwa on już całymi latami. Jest nadzieja, że na następny jubileusz będzie już skończony.

Doczekaliśmy się za to kąpieli

pomnika poetki. Do mycia nie użyto co prawda środków czyszczących tak szeroko reklamowanych ostatnio, ale i tak wygląda nam Rodaczka i "dziecię co go uczyć każe" o jakieś 20 lat młodziej. (rł)

"BOHATER KONOPNICKIEJ W OCZACH DZIECKA"

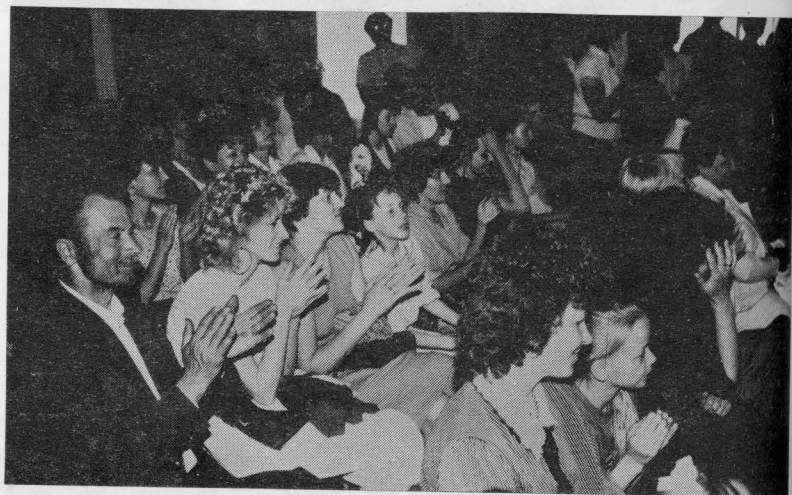
Konkurs plastyczny "Bohater Konopnickiej w oczach dziecka" już się zakończył. Wzięło w nim udział 8 suwalskich przedszkoli (nr 3, 4, 5, 10, 11, 12, 13, 16). Organizatorem konkursu było Przedszkole nr 10 im. Marii Konopnickiej. Spośród 99 prac, które wykonało 120 6-latków, nagrodzono 3 prace indywidualne i 2 zbiorowe.

Najciekawsze prace indywidualne wykonali: Marta Mordas (Przedszkole nr 10), Jolanta Pieczulis (Przedszkole nr 11), Marcin Pietrewicz (Przedszkole nr 4). Pierwszą z dwu nagrodzonych prac zbiorowych - "Na jagody" - przygotowały dzieci z Przedszkola nr 4: Daniel Danecki, Radek Krzywicki, Emil Kowalewski, Milena Zamara, Iwona Grabińska. Równorzędną

nagrodę przyznano pracy pt. "O krasnoludkach i sierotce Marysi", którą wykonały dzieci z Przedszkola nr 12: Adam Pietraszkiewicz, Basia Spólnik, Marzena Lulewicz, Justyna Giedroń i Małgosia Wnukowska.

22 maja odbyła się w Przedszkolu nr 10 wystawa prac pokonkursowych. Zwycięzcom wręczono nagrody, a pozostałym uczestnikom wyróżnienia, ufundowane przez sponsorów - Urząd Miejski, Przedszkole nr 13 i firmę "Wark". Pięcio- i sześciolatki przedstawiły montaż słowno-muzyczny, w którym wykorzystane zostały teksty ich patronki - Marii Konopnickiej. Po koncercie odbyło się zwiedzanie wystawy. (eb)

Fot. Wojciech Arasimowicz

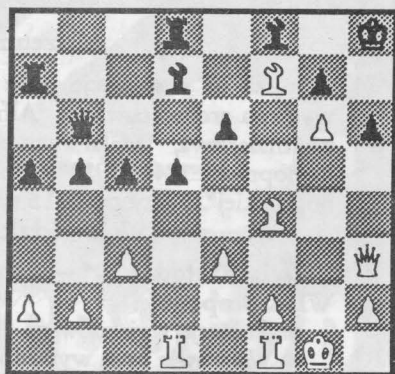
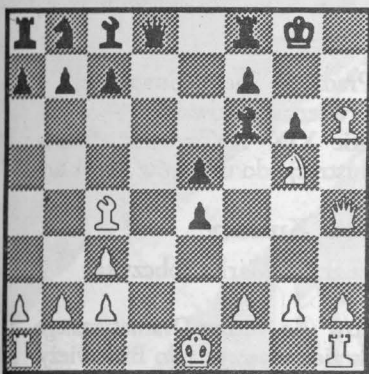
ZŁOTO - RADZIE MIEJSKIEJ W SUWAŁKACH

Rada Miejska w Suwałkach została uhonorowana Złotą Odznaką Towarzystwa im. Marii Konopnickiej. Towarzystwo ma zasięg ogólnopolski, a siedziba Zarządu Głównego mieści się w Warszawie.

O przyznaniu odznaki zadecydowała pomoc, jakiej w ostatnim czasie miasto udzieliło Liceum Ogólnokształcącemu im. Marii Konopnickiej, przyznając na ostatniej sesji Rady Miejskiej 1 mld zł na remont budynku przy ul. Mickiewicza. Również za kadencji tejże Rady zapadła ostateczna decyzja o przeniesieniu szkoły na czas trwania remontu do obiektu przy ul. Noniewiczza. Chociaż z ekonomicznego punktu widzenia należało go wykorzystać inaczej. Jednak przeszło 150-letnia tradycja "suwalskiej Alma Mater" zobowiązuje do szczególnego spojrzenia na tę szkołę.

Fot. R. Krupiński

ZADANIA SZACHOWE

Zadanie nr 17a – za 2 pkt.

Zadanie nr 17b – za 3 pkt.

W obu zadaniach mat dla czarnych w dwu posunięciach.

Rozwiązania prosimy nadsyłać na adres "Tygodnika Suwalskiego" w terminie 10 dni od daty ukazania się numeru.

Rozwiązania zadań

- zadanie nr 14a: 1.W:h6 gh6 2.Gf7 mat (na polu d2 stoi biały gонец).
- zadanie nr 14b: 1. Wc6+ Gc4 2.W:c4! K:c4 3. Hc8 ze zdobyciem hetmana.

Książkę szachową otrzymuje Michał Szargiej.

Szkolenie - debiut (1)

W przebiegu partii szachowej możemy wyodrębnić następujące fazy:

- debiut,
- gra środkowa,
- końcówka.

Ogólne zasady rozgrywania pierwszej fazy gry, czyli debiutu, można sformułować w następujących punktach:

- 1) jak najszybsza i skoordynowana mobilizacja sił, czyli prawidłowe rozwinięcie figur,
- 2) walka o centrum, czyli kontrola nad centralnymi polami szachownicy,
- 3) zabezpieczenie własnego króla, najczęściej realizowane poprzez wykonanie w odpowiednim czasie odpowiednią stronę roszady.

Rozwinięcie figur rozpoczyna się zwykle od wyprowadzenia skoczków i gońców, czyli tzw. lekkich figur. Przy prawidłowym debiucie dana figura wykonuje po jednym ruchu. Należy unikać w tej fazie gry kilku posunięć tą samą figurą oraz zbyt wczesnego wprowadzania do walki ciężkich figur (hetmana i wieży). Szczególnie ważnym problemem jest właściwe współdziałanie wyprowadzonych figur oraz takie ich ustawianie, aby sobie nawzajem nie przeszkadzały.

Ważnym elementem gry w debiucie jest kontrola nad centrum (pola d4, d5, e4 i e5) ze względu na znaczne ograniczenie pola manewru przeciwnika oraz operatywność własnych figur rozmieszczonych w centrum. Figura umieszczona na centralnych polach może w każdej chwili szybko przemieścić się w dowolne rejony szachownicy.

Rozgrywając debiut należy również pamiętać o zabezpieczeniu własnego króla, który w przypadku pozostania na swoim wyjściu

wym polu może stać się obiektem ataku nieprzyjacielskich figur. Najszybszym i najczęściej spotykanym sposobem zabezpieczenia króla jest wykonanie roszady (przeszalenie króla i wieży). Zwykle wykonuje się roszadę krótką (oznaczaną O-O), przestawiając króla na pole g1 i wieżę z h1 na f1 (lub odpowiednio na linii 8). Wykonanie roszady długiej (oznaczanej O-O-O) wymaga nieco dłuższego czasu. Należy też pamiętać, że wykonanie roszad przez przeciwników w przeciwne strony (np. białe O-O, a czarne O-O-O) prowadzi zwykle do "ostrej gry", gdyż powstają skomplikowane i obustronne pozycje.

We współczesnej teorii debiutów opracowanych jest ponad 50 rodzajów otwarć. Ogólnie debiuty możemy podzielić na:

- 1) Debiuty otwarte rozpoczynające się pos. 1. e4 e5.
- 2) Debiuty półotwarte, w których na posunięcie białych 1. e4 czarne odpowiadają innym posunięciem niż 1. ... e5.
- 3) Debiuty zamknięte, w których białe rozpoczynają partię innym posunięciem niż 1. e4.

Dla celów ewidencyjnych opracowane są oznaczenia poszczególnych debiutów przy pomocy kodów. Najpopularniejszą klasyfikację debiutów wprowadził periodyk "Sahovski Informator", gdzie wszystkie otwarcia są podzielone na 5 grup:

- część A – różne otwarcia,
- część B – 1. e4 (bez 1. ... e6 i 1. ... e5),
- część C – 1. e4 e6 i 1. e4 e5,
- część D – 1. d4 d5 Sf6 2. c4 g6 (z d7 – d5),
- część E – 1. d4 Sf6 2. c4 e6 (bez d7 – d5).

Przedstawiamy poniżej poszczegól-

ne debiuty, co powinno ułatwić czytelnikom ich rozpoznawanie. Należy jednak pamiętać, że każdy debiut można rozgrywać na kilka lub kilkanaście sposobów (wariantów) bardzo szeroko opracowanych i opublikowanych. Podajemy tylko po kilka charakterystycznych posunięć z debiutów najczęściej spotykanych (w nawiasach kod debiutowy).

I. DEBIUTY OTWARTE:

- I.1. Gambit królewski (C30 – C39) 1. e4 e5 2. f4.
- I.2. Partia rosyjska (C42 – C43) 1. e4 e5 2. Sf3 Sf6.
- I.3. Debiut czterech skoczków (C48 – C49) 1. e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. Sc3 Sf6 4. Gb5.
- I.4. Partia włoska (C51 – C54) 1. e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. Gc4 Gc5.
- I.5. Obrona dwóch skoczków (C55 – C59) 1. e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. Gc4 Sf6.
- I.6. Partia szkocka (C45) 1. e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. d4 ed 4. S:d4.
- I.7. Partia hiszpańska (C-60 – C99) 1. e4 e5 2. Sf3 Sc6. 3. Gb5.

II. DEBIUTY PÓLOTWARTE:

- II.1. Obrona francuska (C00 –

C19) 1. e4 e6 2. d4 d5.

- II.2. Obrona skandynawska (B01) 1. e4 d5 2. ed.
- II.3. Obrona Alechina (B02 – B05) 1. e4 Sf6 2. e5 Sd5 3. d4 d6.
- II.4. Obrona Pirca-Ufimcewa (B07 – B09) 1. e4 d6 2. d4 Sf6 3. Sc3 g6.
- II.5. Obrona Caro-Kann (B10 – B19) 1. e4 c6 2. d4 d5.
- II.6. Obrona sycylijska (B20 – B99) 1. e4 c5.

III. DEBIUTY ZAMKNIĘTE:

- III.1. Gambit hetmański (D00 – D69) 1. d4 d5 2. c4.
- III.2. Obrona słowiańska (D17) 1. d4 d5 2. c4 c6.
- III.3. Obrona Nimzowitscha (E20 – E59) 1. d4 Sf6 2. c4 e6 3. Sc3 Gb4.
- III.4. Obrona nowoindyjska (E12 – E19) 1. d4 Sf6 2. c4 e6 3. Sf3 b6.
- III.5. Obrona Grunfelda (D80 – D99) 1. d4 Sf6 2. c4 g6 3. Sc3 d5.
- III.6. Partia katalońska (E00 – E09) 1. d4 Sf6 2. c4 e6 3. g3.
- III.7. Partia angielska (A10 – A39) 1. c4.
- III.8. Debiut Reti (A06 – A09) 1. Sf3 d5 2. c4.

Mikołaj Bura

A JEDNAK SIĘ KRĘCI!

Drepczemy w miejscu w skali ogólnopolskiej. Truizm, ale zawsze człowiekowi będzie nieco lepiej, gdy powie to głośno. Spada stopień zaufania społecznego, jak pokazują ankiety przeprowadzane przez CBOS, do wszystkiego, co kojarzy się z władzą. Panuje powszechne przekonanie, że ONI niszczą kraj. Ale przecież trudno wskazać owych ONYCH, nikt nie wydaje ogólnych zaleceń jak robić, żeby nic nie robić, a trudno nie zauważyć w tym ogólnopolskim szaleństwie niemocy jakieś metody. Z natury jestem jednak optymistą i staram się nie dać ponieść fali powszechnej krytyki władzy. Słowo harcerza – mam zamiar tę władzę pochwalić. Tu małe uściślenie – dla mnie władza to Ci, którzy starają się być bliżej społeczeństwa – czyli władze samorządowe. Warszawka ze swoją walką o stolki i stołeczki dawno przestała mieć związek ze społeczeństwem, jest więc poza zasięgiem mojego zainteresowania. Zaczynam dostrzegać jedynie to, co wydarza się w promieniu 10 km (tyle wynosi promień zainteresowania przeciętnego człowieka w XIII wieku – niedużo, ale dało się z tym żyć). Proszę Państwa, muszę przyznać, że w tym promieniu 10 km (wyłączając budynki z aluminium i szkła przy ul.

Noniewiczza) nie dzieje się jeszcze najgorzej. Nasze kochane władze samorządowe jakoś sobie radzą (trochę czknęło mi się wazeliną, ale nic to). Tak, proszę Państwa, musimy sobie uświadomić, że samorząd pozbawiony urzędowych kompetencji wpływania na sporą część naszego życia, pozbawiony środków finansowych, kieruje naszą trawą mimo zmiany kapitana. Miejmy świadomość, że w naszym mieście szaleje bezrobocie, a mimo to komunikacja miejska funkcjonuje niemal wzorowo, ulice są w miarę czyste i oświetlone. Tak, proszę Państwa, czasy są ciężkie i trzeba się cieszyć z rzeczy drobnych.

(mad)

Drogi Panie Andrzeju, z przykrością muszę stwierdzić, że Pański komentarz do mojego felietonu rozczarował mnie. Nie chcę wdawać się w dalszą polemikę, która zapewne przestała już interesować ewentualnych czytelników "TS". Ale co można zrobić, gdy opowiada się anegdotę w towarzystwie, po usłyszeniu której śmieją się wszyscy z wyjątkiem jednej osoby. Zawsze znajdzie się ktoś, kto nie rozumie puenty. No cóż, trzeba to traktować jako dopuszczalne straty.

CEBULA SMACZNA I ZDROWA

W starodrukach z XVII wieku czytamy: "Cebula ma moc oczyszczania, pędzenia moczu, uwalnia płuca od flegmy. W miodzie przasnym (czyli nie syconym, nie fermentowanym) gotowana i zażyta pędzi mocz i robaki, w occie zaś - wzbudza miesięczne, powierzchownie przykładana - otwiera wrzody. Cebula podczas zarazy co dzień świeża bydłociu na szyi wieszana - od zarazy zachowuje".

Odkład była zarazy nie gnębia, nie wiemy, jak z jej mocą w tym względzie; natomiast w XIX w., gdy nie w każdym domu była apteczka, wiele dolegliwości leczono

no cebulą. I obecnie warto znać na wszelki wypadek "cebulowe" recepty.

Na bezsenność

pokroić w plastry surową cebulę, położyć naokoło karku; sen przydzie. Według Szwajcarów zaś najpewniejszym sposobem jest zjedzenie surowej cebuli przed położeniem się do łóżka.

Na ból gardła

z chrypką, kaszlem, zaziębieniem - surową cebulę posiekać i zasypać cukrem. Po kilku godzinach zebrać sok i pić po łyżeczce co kilka godzin.

Na ból zęba

przyłożyć kawałek surowej cebuli na bolący ząb i dziąsła, ból (często) ustaje.

Na komary

gdy pogryzą - przyłożyć plaster świeżej, surowej cebuli.

Na młody wygląd

jedną i gładką skórę - jadać systematycznie cebulę na surowo.

I tak dalej, i tak dalej. Bowiem cebula jest dobra na wszystko. No, prawie wszystko, bowiem surowa cebula jest ciężko strawna i niewskazana dla osób z niedomaganiem przewodu pokarmowego. Zdrowym należy podawać ją jak najczęściej.

Sałatka z cebuli

15 dag cebuli, pęczek szczypiorku (lub dymki), 4 ugotowane ziemniaki, śmietana, sól, cukier, ocet.

Cebulę pokrajać na cienkie plasterki, posolić i odstawić. Ziemniaki pokrajać w drobną kostkę, szczypiorek (lub dymkę) również posie-

kać. Wszystko razem wymieszać ze śmietaną, doprawić do smaku solą, cukrem, octem. Można dodać trochę pieprzu. Sałatka jest dobrym dodatkiem do smażonej ryby lub kielbasy parówkowej, czy parówek na garço.

Zupa ziemniaczano-cebulowa

50 dag cebuli, 10 - 15 dag chudego boczku, łyżeczka margaryny lub łyżka oliwy, duży ząbek czosnku, 1,5 l rosółu (może być z kostki), 50 dag ziemniaków, 4 parówki lub 15 dag kielbasy, łyżeczka sproszkowanej papryki, sól, pęczek naci pietruszki lub szczypiorku.

W rondlu podgrzać tłuszcz, dodać pokrajany w drobną kosteczkę boczek i pokrajaną w cienkie talariki cebulę. Dusić na małym ogniu

aż lekko się zarumienia, wówczas włożyć zmiażdżony ząbek czosnku oraz obrane, umyte i pokrajane w kostkę ziemniaki. Całość oprószyć papryką i zalać rosółem. Osolić, rondel przykryć i zupę gotować na średnim ogniu ok. 25 - 30 minut. Po tym czasie włożyć do zupy pokrajane (bez skórki) parówki lub kielbasę. Podgrzać dobrze i przed podaniem posypać posiekaną natką pietruszki lub szczypiorkiem.

Omlet z cebulą

Obrać 3 cebule, pokroić w plastry i powoli dusić na patelni z oliwą, aż będą przezroczyste i lekko złote. Ubić sześć jajek z solą i pieprzem, dodać łyżkę wody na każde jajko. Można dodać, zależnie od upodobania, wiele różnych ziół. Na patelni rozgrzać 3 łyżki oliwy, wlać ubitą masę, na którą nałożyć usmażoną cebulę. Smażyć na ma-

łym ogniu, często podnosząc brzożgi omletu. Nie przewracać. Tak sam omlet po francusku, także bez mąki, można zrobić z całymi gałkami zielonej młodej pietruszki, albo z usiekany szczypiorkiem, pomidorami, grzybami itd. Tuż przed podaniem posypać żółtym tartym serem i na chwilę przykryć pokrywką.

Smacznego!

INFORMATOR KULTURALNY

Muzeum Okręgowe

zaprasza na ekspozycje stałe: "Pradzieje Ziemi Suwalskiej" - wystawa archeologiczna; "Alfred Wierusz-Kowalski" - wystawa malarstwa, "Malarstwo polskie XIX-XX wieku", "Maria Konopnicka 1842-1910" oraz "Ilustracje do utworów Marii Konopnickiej". Bilety po 10 i 5 tys. zł.

Wojewódzki Dom Kultury

Galeria "Chłodna 20" - wystawa grafik Marka Sobczyka.

WDK proponuje:

- organizację wyjazdów na "Metro" do Teatru Dramatycznego w Warszawie oraz wyjazdów krajoznawczych do Białowieży. Szczegóły - tel. 44-36.
- 11 czerwca w sali Urzędu Wojewódzkiego o godz. 18.00 spektakl Eugeniusza Priwieziencewa "Prostytutki". Szczegóły - tel. 44-36.
- 15 czerwca w hali OSiR o godz. 9.00 i 11.30 wielki koncert dla dzieci "Majka Jeżowska i Rudi Schubert Show". Szczegóły - tel. 44-36.
- 28.06 w sali Urzędu Wojewódzkiego o godz. 18.00 recital Violetty Villas. Szczegóły - tel. 44-36.

Suwalski Teatr Animacji zaprasza:

- na wystawę prac koła plastycznego prowadzonego przez Bogusława Lorka,
- 4.06 o godz. 19.00 na "Szatę weselną" Moliera w ramach "Wiosny kłusowników".

Biuro Wystaw Artystycznych

zaprasza na wystawy: "Klasyka współczesnego malarstwa litewskiego" oraz retrospektywną wystawę prac Małgorzaty Malinowskiej (w pierwszą rocznicę śmierci).

Można wypożyczać po przystępnych cenach dzieła sztuki twórców z kraju i zagranicy.

Dyżury sklepów PSS "Społem"

W sobotę 6 czerwca sklepy przemysłowe nie pracują (z wyjątkiem sklepu na ul. Świerkowej, który zaprasza od 9.00 do 14.00), natomiast sklepy spożywcze pracują jak w każdą wolną sobotę, tj. od godziny 7.00 do 13.00.

W godzinach od 7.00 do 15.00 pracują w tym dniu następujące sklepy spożywcze:

- nr 12 (ul. Chopina, tel. 49-50),
- nr 30 (ul. Noniewicza),
- nr 34 (ul. Buczka, tel. 30-02).

Ponadto w tym dniu pracują sklepy:

- nr 1 (ul. Sejneńska, tel. 624-17) - 12.00 - 20.00,
- nr 6 (ul. Waryńskiego, tel. 40-02) - 7.00 - 18.00,
- nr 8 (ul. Pułaskiego) - 6.00 - 12.00,
- nr 10 (ul. Waryńskiego, tel. 25-22) - 6.30 - 12.30,
- nr 19 (ul. Noniewicza, tel. 30-23) - 6.00 - 14.00.

W niedzielę 7 czerwca dyżurują następujące sklepy spożywcze:

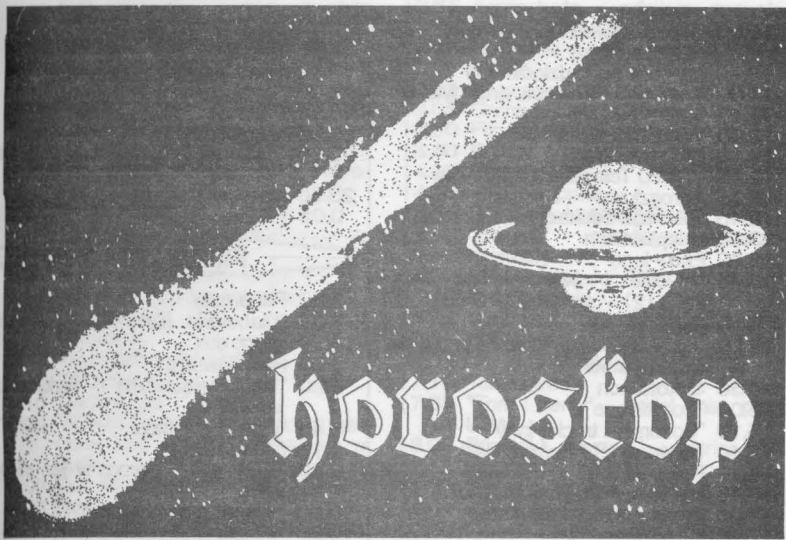
- nr 1 (ul. Sejneńska, tel. 624-17) - 12.00 - 20.00,
- nr 3 (ul. Sejneńska, tel. 36-38) - 7.00 - 11.00,
- nr 6 (ul. Waryńskiego, tel. 40-02) - 10.00 - 16.00,
- nr 7 (ul. Pułaskiego, tel. 615-23) - 7.00 - 12.00,
- nr 12 (ul. Chopina, tel. 49-50) - 7.00 - 14.00,
- nr 19 (ul. Noniewicza, tel. 30-23) - 7.00 - 15.00,
- nr 25 (ul. Nowomiejska, tel. 37-04) - 7.00 - 12.00,
- nr 37 (ul. Akacyjowa, tel. 26-29) - 8.00 - 12.00.

Informujemy,

że 3 VI 92 r mija termin przystąpienia do ogłoszonego dwa tygodnie temu przez Urząd Miejski w Suwałkach przetargu nieograniczonego ofert na kolportaż "Tygodnika Suwalskiego".

Pisemne oferty określające warunki finansowe i organizacyjne należy składać w zalakowanych kopertach w Biurze Inicjatyw Gospodarczych Urzędu Miejskiego (pok. 122) w nieprzekraczalnym terminie do dnia 3.06.1992 r. Otwarcie przetargu nastąpi w dniu 4 czerwca 1992 r. o godz. 11.00. Zastrzeżona jest możliwość unieważnienia przetargu bez podania przyczyn.

Redakcja "TS"

BLIŹNIĘTA (21.05-21.06)

Trochę spokoju po burzliwych dniach. Będą cię bardziej cenić w pracy, ale nawet awans nie przyczyni się do poprawy sytuacji finansowej. Jesteś zbyt rozrzutna w wydawaniu pieniędzy.

RAK (22.06-22.07)

W miejscu pracy - kocioł. Bywasz zbyt łatwowierny. Masz skłonności do zmiennych nastrojów, a te uzależnione są od otoczenia i środowiska. Uwielbiasz wydawać pieniądze. Zagraj w jakąś grę liczbową. Twoim dobrym dniem będzie czwartek, liczbą dwa. Sprzyjają ci Ryby, unikaj Lwa.

LEW (23.07-22.08)

Jesteś na dobrej drodze, nie musisz martwić się o finanse. W pracy zawodowej natrafisz na trudności wynikające z zawiści. Zachowaj spokój, takt i przezorność. W środę spotka cię bardzo przyjemna niespodzianka. W sprawach serco-

wych żadnych zmian. Zadzwoń, ktoś czeka na twój telefon.

PANNA (23.08-22.09)

Będziesz pochłonięta swoim życiem domowym, rodzinnym. Jednocześnie wcale na tym nie uciepią inne obowiązki. Nareszcie udane dni, ciekawe znajomości, interesujące rozmowy. Zamieszanie w pracy niech nie przeszkodzi ci w forsowaniu sprawy, która jest pewna. Warto! Nie martw się o Raka, on jest stały w uczuciach.

WAGA (23.09-23.10)

Masz ochotę teraz wyłączyć się, gdzieś uciec. Ogarnia cię lenistwo. Weź się w garść. Podróż odłóż na następny miesiąc. Nie możesz poddać się i biadolić. Wsparcie innej Wagi może całkiem zmienić twój nastrój. Życie należy do ciebie, koniec tygodnia może mieć wyjątkowe znaczenie.

SKORPION (24.10-22.11)

Już we wtorek spotka cię coś wy-

jątkowego. Dowiesz się niezwykłych rzeczy. W pracy sporo wysiłku, ale będzie on nagrodzony. Uważaj na Pannę, szykuje jakąś podejrzaną niespodziankę. Spotkanie z przyjaciółmi ze szkolnych lat w końcu tygodnia i wiele powodów do radości, tylko - jak ten czas szybko biegnie.

STRZELEC (23.11-21.12)

Nareszcie duże pieniądze. Nie przepuść wspaniałego od razu. Korzystna zmiana w kontaktach z przelotnymi. Wobec kogoś bliskiego musisz zdobyć się na więcej delikatności. Masz małe kłopoty w życiu rodzinnym, ale z tym potrafisz sobie poradzić. Pod koniec tygodnia jakiś atrakcyjny wyjazd.

KOZIOROŻEC (22.12-20.01)

W tym tygodniu będziesz cieszyć się szaloną popularnością. Poprawią twoje samopoczucie pomysłów pociągnięcia finansowe. Jesteś pracowity, wytrwały i dojdiesz do czegoś, co cię zadowoli. Natomiast pozyskanie zaufania osoby, którą darzysz ciepłym uczuciem, okaże się nielatte.

WODNIK (21.01-20.02)

W tym tygodniu pozwól sobie na luz, zresztą doskonale wiesz, czy możesz na to pozwolić. Przed tobą jeszcze dużo pracowitych dni i urlop też nieprędko. Zrób harmono-

gram swoich prac i nie obarczaj się ponad miarę. Przyjaźni spodziewaj się od Rybki.

RYBY (21.02-20.03)

Odczujesz znaczną poprawę samopoczucia. Okres pomyślny, wszystko dobrze się ułoży. Drobne małżeńskie nieporozumienia wyjaśnią się. Uśmiechnij się. Błysznij poczuciem humoru - ty to potrafisz. W piątek spotkanie w starzym gronie. Uważaj - możesz coś zgubić.

BARAN (21.03-20.04)

Tydzień zapowiada się bez większych zmartwień, kłopotów. Nie będzie jednak sprzyjał ważnym decyzjom finansowym. W pracy spokojniej. Duży wpływ ma na to twoje opanowanie. W głowie już snujesz plany na urlop. Jeśli tak - to w drogę, pogoda piękna, powodzenie murowane.

BYK (21.04-20.05)

W tym okresie nie licz na odpoczynek. Pracy masz co niemiara, nie tylko zawodowej. Jeszcze nie możesz myśleć o wyjeździe na urlop. Uważaj na termometry, umy. Wszystko powinno grać. Sprzyjająca atmosfera na szczerą rozmowę z bliską ci osobą. Odkładaj już pieniądze na urlop.

**Lokal biurowy (120 mkw.)
w centrum Suwałk (ul. Kościuszki)
do wynajęcia, tel. Warszawa 12-46-59
lub 12-93-37**

1	25	2	13	3	1	4	5				
	□		□		□	6	5	6			
7	21					□	□				
	□	3	□		□	8		8			
9	9	7				□					
	□		□	16	□	□	10	□	11		
	12	□	13	19	20				10		
14	4				□	□	□				
	17	□		□	15						
16	18	14	12		□	□	23	□			
	15				17				24	26	22

KRZYŻÓWKA Nr 23/92

POZIOMO: 1) były trener polskiej reprezentacji piłkarskiej, 6) młody kozioł, 7) uczestniczenie w imprezie, 8) samosąd, 9) zorza polarna, 13) wzór wierności małżeńskiej, 14) zakręt, 15) gromada łobuzów, oszustów, 16) zuch, 17) ekskomunika.
PIONOWO: 1) państwo z Tbilisi, 2) szaradziarskie zadanie diagramowe, 3) zajęcie dolinarza, 4) kosztowny naszyjnik, 5) samica zwierząt jednokopytnych, 8) rakietowy materiał pędny ciekły, 10) lekki pojazd konny 4-ko-

łowy na resorach, 11) deserowe wino hiszpańskie, 12) zły duch, 13) błazen, arlekin.
"PAŹ"
Po rozwiązaniu krzyżówki litery z kratek ponumerowanych w prawym dolnym rogu ustawione od 1 do 26 utworzą myśl Capka, którą po wpisaniu do konkursowego diagramu prosimy przesłać na adres redakcji "TS" do dnia 10 czerwca br. Wśród czytelników, którzy nadeślą prawidłowe rozwiązanie, zostanie rozlosowana nagroda książkowa.

KUPON KONKURSOWY

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26

NR 23

TVP 3 - 9 VI 92

ŚRODA

PROGRAM 1

- 8.00 "Dzień dobry" - poranny magazyn różnorodności
- 9.00 Wiadomości
- 9.10 "Domowe przedszkole"
- 9.35 "Porozmawiajmy o dzieciach"
- 9.40 Program dnia
- 10.00 "Kobieta za ladą" (12-ost.) - film fab. prod. czech.
- 11.15 "Kultura ludowa" - konteksty
- 12.00 Wiadomości
- 12.10 Program dnia
- 12.15 - 16.10 Telewizja Edukacyjna
- 12.15 Agroszkola
- 12.45 Chochlikowe psoty, czyli zmagania z ortografią
- 13.05 Swego nie znacie - katalog zabytków - Szewna
- 13.15 Poczet nauki polskiej - prof. Jerzy Nowakowski
- 13.40 Telewizyjny słownik biograficzny historii najnowszej
- 14.05 Spotkania z literaturą
- 14.40 "Lavrison" - reportaż
- 15.10 Wielkie spory Polaków
- 15.40 Narodowi czy miastu
- 16.00 Żargony
- 16.10 Program dnia
- 16.15 Dla młodych widzów: "Trzy, cztery... start"
- 16.45 Kino Nastolatków: "Partnerzy" (4) - serial prod. USA
- 17.15 Teleexpress
- 17.35 Klinika zdrowego człowieka
- 18.00 "Bill Cosby show" - serial prod. USA
- 18.30 "Encyklopedia II wojny światowej"
- 19.00 10 minut dla ministra pracy
- 19.15 Dobranoc
- 19.30 Wiadomości
- 20.05 Studio Sport
- 21.55 "Aby do świtu" - telenowela TP
- 22.15 "Reflex" - progr. publicystyczny
- 22.30 Mini - portret - "Babsztyl"
- 22.45 Wiadomości
- 23.00 "Dom" (7) - serial prod. TP

PROGRAM 2

- 7.30 Panorama
- 7.40 "Rano"
- 8.10 "Starcom - kosmiczne siły zbrojne Stanów Zjednoczonych" - serial anim. prod. USA
- 8.35 "Świat kobiet" - magazyn
- 9.00 Program lokalny
- 9.30 "Rano"
- 9.40 "Pokolenia" - serial prod. USA
- 10.00 CNN
- 10.15 "Rano"
- 15.45 Powitanie
- 15.50 "Starcom - kosmiczne siły zbrojne Stanów Zjednoczonych" - serial anim. prod. USA
- 16.15 Sport
- 16.30 Panorama - magazyn boksu zawodowego
- 16.40 "Ekostres" - amerykańskie doświadczenia
- 17.00 Losowanie gier liczbowych totalizatora sportowego
- 17.05 "Kobiety - pisarki" (1)
- 18.00 Program lokalny
- 18.30 "Kate i Allie" - serial komediowy prod. USA
- 19.00 "Pokolenia" - serial produkcji amerykańskiej
- 19.20 Aktualności "Dwójki"
- 19.30 "Renesans w Krakowie" - film dokumentalny
- 19.50 "Wieliczka - żupy solne" - film dokumentalny
- 20.00 "Z biegiem rzeki" (2) - serial prod. australijskiej
- 21.00 Panorama
- 21.25 "Ekspres reporterów"
- 22.00 Studio Teatralne "Dwójki" - Witold Gombrowicz "Zbrodnia z premedytacją"
- 23.10 "... tyle szczęścia dała nam prowincja..." - spotkanie z Ireną Byrską
- 23.20 "Nowa rzeczywistość artystyczna"
- 24.00 Panorama

CZWARTEK

PROGRAM 1

- 8.00 "Dzień dobry" - poranny magazyn różnorodności
- 9.00 Wiadomości
- 9.10 "Domowe przedszkole"
- 9.35 "Porozmawiajmy o dzieciach"
- 9.40 Program dnia
- 9.45 "Przyjemne z pożytecznym" (1)
- 10.00 "Estera Egato" (5) - serial prod. węgierskiej
- 11.00 "Przyjemne z pożytecznym" (2)
- 11.15 "Po sześćdziesiątce" - magazyn dla wszystkich
- 11.35 "Hefajstos w mundurze" - wojskowy progr. dok.
- 12.00 Wiadomości
- 12.10 Program dnia
- 12.15 - 16.10 Telewizja Edukacyjna
- 12.15 Agroszkola
- 12.50 Notatki przyrodnicze
- 13.05 "Life story, czyli tajemnica życia" (1) - film dok. prod. ang.
- 14.05 "Dookoła świata"
- 14.30 Mieszkamy w Polsce - Woliński Park Narodowy
- 14.55 Zwierzęta świata - "Kraina orła" - "W poszukiwaniu raj" - serial przyrodniczy prod. ang.
- 15.25 My dorosli
- 16.00 Leksykon polskiej muzyki rozrywkowej
- 16.10 Program dnia
- 16.15 Dla młodych widzów: "Kwant"
- 17.15 Teleexpress
- 17.35 Magazyn katolicki
- 18.00 "Sherlock Holmes i dr Watson" - serial prod. ang. - polskiej
- 18.25 "Zwierzęta Ameryki" - serial przyrodniczy prod. USA
- 18.55 "Prawo i bezprawie" - progr. rzeczownika praw obywatelskich
- 19.15 Dobranoc
- 19.30 Wiadomości
- 20.05 "Intruz" - film fabularny
- 21.40 "Pegaz"
- 22.10 "O co chodzi" - progr. publicystyczny
- 22.45 Wiadomości
- 23.00 "Proszę pań" - felieton satyryczny
- 23.05 Program rozrywkowy

PROGRAM 2

- 7.30 Panorama
- 7.40 "Rano"
- 8.10 "Nowe przygody He-Mana" - serial anim. prod. USA
- 8.35 "Świat kobiet" - magazyn
- 9.00 Transmisja obrad Sejmu
- 15.45 Powitanie
- 15.50 "Nowe przygody He-Mana" - serial anim. prod. USA
- 16.15 Sport
- 16.30 Panorama
- 16.40 "Giełda" - magazyn
- 17.05 Dział form dokumentalnych przedstawia
- 18.00 Program lokalny
- 18.30 "Marc i Sophie" - serial prod. franc.
- 18.55 "Europuzzle" (powt.)
- 19.00 "Pokolenia" - serial prod. USA
- 19.20 Aktualności "Dwójki"
- 19.30 Utwory Mozarta gra Elżbieta Karska-Krasztel
- 20.00 Wielki sport
- 20.30 "Mistrzowie współczesnego kina" - Jiri Menzel
- 21.00 Panorama
- 21.30 Sport
- 21.40 "Bez znieczulenia" - progr. W. Walendziaka
- 22.00 "Makarioniarze" (2-ost.) - film fab. prod. franc.
- 23.40 Gombrowicz - Venze
- 24.00 Panorama

PIĄTEK

PROGRAM 1

- 8.00 "Dzień dobry" - poranny magazyn różnorodności
- 9.00 Wiadomości
- 9.10 "Domowe przedszkole"
- 9.40 Program dnia
- 9.45 "Szkoła dla rodziców" (1)

- 10.00 "Dziedzictwo Guldenburgów" - serial prod. niem.
- 10.45 "Szkoła dla rodziców" (2)
- 11.00 Koronacja - film dok. prod. fińskiej
- 11.40 Moja modlitwa
- 12.00 Wiadomości
- 12.10 Program dnia
- 12.15 - 16.10 Telewizja Edukacyjna
- 12.15 Agroszkola
- 12.45 Telewizja Edukacyjna zaprasza
- 13.00 Teleplastikon
- 13.20 Eko - lego
- 13.45 "Al-kibla" - kierunek na Mekkę (12) - serial dok. prod. hiszpańskiej
- 14.20 Jeśli nie Oxford, to co? - progr. dla maturzystów
- 14.30 Szkoła żon
- 15.00 "Pogranicze"
- 15.10 "Dokument trochę inny"
- 15.40 Uniwersytet Nauczycielski
- 16.10 Program dnia
- 16.15 Dla najmłodszych: "Ciuchcia"
- 17.05 Język angielski dla dzieci
- 17.15 Teleexpress
- 17.35 "Laboratorium"
- 17.55 "Za kierownicą"
- 18.00 "Dziedzictwo Guldenburgów" - serial prod. niem.
- 18.50 "Tele - Audio - Video"
- 19.15 Dobranoc
- 19.30 Wiadomości
- 20.05 "Zakłete rewiry" - film fab. prod. polsko-czech.
- 21.45 "Aby do świtu" - serial TP
- 22.10 "Polskie Zoo" (powt.)
- 22.25 Studio "Temat"
- 22.45 Wiadomości
- 23.00 "Siódemka w "Jedynce"
- 0.20 "Noc z gwiazdami"

PROGRAM 2

- 7.30 Panorama
- 7.40 "Rano"
- 8.10 "Przygody Supermana" - serial prod. USA
- 8.35 "Świat kobiet" - magazyn
- 9.00 Transmisja obrad Sejmu
- 15.45 Powitanie
- 15.50 "Przygody Supermana" - serial anim. prod. USA
- 16.15 "Z kart krakowskiego archiwum"
- 16.30 Panorama
- 16.40 "Benny Hill" - progr. rozrywkowy
- 17.10 "Świat lat trzydziestych" - serial dok. prod. niem.
- 18.00 - 21.00 Program lokalny
- 21.00 Panorama 21.30 Sport
- 21.40 "Benny Hill" - angielski progr. rozrywkowy
- 22.10 "Rzykowski interes" - film fab. prod. USA
- 23.45 Non stop kolor (1)
- 24.00 Panorama
- 0.10 Non stop kolor (2)

SOBOTA

PROGRAM 1

- 7.30 Program dnia
- 7.35 "Wieści" - progr. red. rolnej
- 7.55 "Wszystko o działce"
- 8.20 "Z Polski..." - reportaż
- 8.30 "Rynek - agro"
- 9.00 Wiadomości
- 9.10 "Ziamo" - prog. red. katolickiej dla dzieci i rodziców
- 9.35 "5-10-15" - program dla dzieci i młodzieży
- 10.30 Język angielski dla dzieci
- 10.35 "Wojownicze żółwie Ninja" - serial anim. prod. USA
- 11.00 "60/90" - magazyn
- 11.30 Telewizyjny koncert życzeń
- 12.00 Wiadomości
- 12.10 Program dnia
- 12.15 Wędrowki dalekie i bliskie "Chirskie dzwoneki", cz. 2 - film dok. prod. Makao
- 12.50 "Eko - Echo" - progr. ekologiczny
- 13.00 "200 lat Wirtuti Militari" - wojskowy progr. dok.
- 13.30 "My i świat" - magazyn
- 14.00 Walt Disney przedstawia: "Kacze opowieści" - "Wygnańcy" (2)
- 15.15 Z archiwum Teatru Różnorodności: Jan Brzechwa "Czerwony kapturek"
- 16.15 "Z Polski rodem" - magazyn polonijny
- 16.40 "Poradnik domowy"
- 17.15 Teleexpress
- 17.35 "Nowy styl" (2)
- 18.00 "Detektyw w sutannie" - serial prod. USA
- 18.45 "Z kamerą wśród zwierząt"
- 19.00 "Małe wiadomości DD" - program

- informacyjny dla dzieci
- 19.10 Dobranoc
- 19.30 Wiadomości
- 20.00 "Polskie Zoo"
- 20.20 Film fabularny
- 22.05 wiadomości
- 22.20 "Tableau" - widowisko publicystyczne
- 23.50 Sportowa sobota
- 0.05 Film fabularny

PROGRAM 2

- 7.30 Panorama
- 7.35 "Diabelskie historie" - wojskowy progr. dok.
- 8.00 Halo "Dwójka"
- 8.20 "Mała księżniczka" - serial prod. japońskiej
- 8.45 "Ona" - magazyn
- 9.10 Studio Sport
- 9.40 "Tacy sami" - progr. w jęz. migowym
- 10.00 "Wspólnota w kulturze"
- 10.30 "Magazyn przechodnia"
- 10.50 Polska Kronika Filmowa
- 11.00 Akademia Polskiego Filmu: "Rzeki" (1960)
- 13.00 Zwierzęta świata - "Kraina orła" - "W poszukiwaniu raj" (1) - film dok. prod. ang.
- 13.30 "Zbliżenia, czyli to i owo o filmie"
- 14.00 Studio Sport
- 16.05 "Szczęśliwy rzut" - teleturniej
- 16.25 Losowanie gier liczbowych totalizatora sportowego
- 16.30 Panorama
- 16.40 "Misz - Masz" - magazyn
- 17.05 "Port lotniczy Düsseldorf" - serial prod. niem.
- 18.00 Program lokalny
- 18.30 Seiree Feminienne, czyli wiepiosenki francuskiej
- 19.30 Theatrum Gedanense
- 20.00 "Recital na dwa fortepiany" - Martha Argerich i Alexandre Rabinowitch
- 21.00 Panorama
- 21.25 "Słowo na niedzielę"
- 21.30 "Obrazy, słowa, dźwięki" - progr. o sztuce
- 22.10 "Bangkok Hilton" (4) - serial prod. australijskiej
- 23.00 Program artystyczny
- 24.00 Panorama

NIEDZIELA

PROGRAM 1

- 7.55 Program dnia
- 8.00 "Rolnictwo na świecie"
- 8.15 "Dylematy"
- 8.35 "Notowania"
- 9.00 "Teleranek"
- 9.55 Język angielski dla dzieci
- 10.00 "Dramarama" (3) - serial prod. ang.
- 10.30 "Australia" (4) - serial dok. prod. ang.
- 11.25 Telewizyjny koncert życzeń
- 11.55 Magazyn "Morze"
- 12.20 "Tydzień" - magazyn rolniczy
- 12.55 "Tęczowy Music-Box"
- 13.40 "Raport"
- 14.00 W starym kinie: "Pościg za ciemniem" - komedia prod. USA
- 15.35 "100 pytań do..."
- 16.15 "Rhythmic" - progr. rozrywkowy
- 16.55 "Klub samotnych serc"
- 17.15 Teleexpress
- 17.35 "7 dni - świat"
- 18.05 "Domek na preni" - serial prod. USA
- 19.00 Wieczorynka: Walt Disney przedstawia "Nowe przygody Kubusia Puchatka"
- 19.30 Wiadomości
- 20.05 "Jerzy Waszyngton" (2) - serial biograficzny prod. USA
- 21.10 Sportowa niedziela
- 21.40 "Kabaretowa lista przebojów"
- 22.30 Studio miesięca kultury
- 23.00 "Świat filmu animowanego"
- 23.30 "Teatr, czyli świat"

PROGRAM 2

- 7.30 "Przegląd wydarzeń tygodnia" (dla niesłyszących)
- 8.00 Film dla niesłyszących
- 9.00 "Słowo na niedzielę" (dla niesłyszących)
- 9.05 Powitanie
- 9.10 "Rebusy" - teleturniej
- 9.30 Program lokalny
- 10.30 "Ulica Sezamkowa" - program dla dzieci
- 11.30 "Róbta co chceta" - rockowe spotkania, czyli muzyczna jazda

- bez trzymania - progr. Jerzego Owsiaka
- 11.50 "Animals" - magazyn ekologiczny
- 12.30 "Animals show"
- 12.40 Podróże w czasie i przestrzeni: "Life story, czyli tajemnica życia", cz. 1 - film dok. prod. ang.
- 13.35 "Auto" - magazyn
- 14.05 "Klub Yuppies?" - progr. dla młodzieży
- 14.25 Studio Sport
- 15.10 "Śpięcie" - magazyn publicystyczny
- 15.35 Kino Familijne: "Duch prerii", cz. 2 - film prod. ang. - kanadyjskiej
- 16.25 Program dnia
- 16.30 Panorama
- 16.40 "Do trzech razy sztuka"
- 17.10 "Bliżej świata"
- 18.10 Studio Sport
- 19.00 "Sonety krymskie" - koncert kameralistów opery niemieckiej w Berlinie
- 20.00 Telekonferencja "Dwójki"
- 21.00 Panorama
- 21.30 "Co było... minęło" - film fab. prod. USA
- 23.10 Bezludna wyspa
- 24.00 Panorama

PONIEDZIAŁEK

PROGRAM 1

- 13.30 Wiadomości
- 13.40 Program dnia
- 13.45 - 16.10 Telewizja Edukacyjna
- 13.45 Mechanizm ekonomii rynkowej (5)
- 14.15 "ABC ekonomii"
- 14.20 Zarządzanie (6) - serial dok. prod. niem.
- 14.35 Gospodarka
- 15.10 Rozwój firm - serial dok. prod. USA
- 15.40 Uniwersytet nauczycielski
- 17.15 Teleexpress
- 17.35 "Antena"
- 18.00 "Alf" - serial prod. USA
- 18.30 "Kraje, narody, wydarzenia"
- 19.00 Katolicki magazyn młodzieżowy
- 19.15 Wieczorynka
- 19.30 Wiadomości
- 20.05 Teatr Telewizji: Ephraim Lessing "Natan Mędrzec"
- 21.50 "Leksykon polskiej muzyki rozrywkowej"
- 22.45 Wiadomości
- 23.00 Kino Europejskie: "Złote węgorze" - film fab. prod. czech.

PROGRAM 2

- 16.25 Powitanie
- 16.30 Panorama
- 16.40 "Sonda"
- 17.10 "Artysta i jego świat" - film dok. prod. ang.
- 17.40 "Ojczyzna - polszczyzna"
- 18.00 Program lokalny
- 18.30 "Biuro, biuro" (24) - serial prod. niem.
- 19.00 "Pokolenia" - serial prod. USA
- 19.20 Aktualności - Fotel "Dwójki"
- 19.30 Menuet i inne utwory Paderewskiego - recital
- 20.00 Wielka piłka
- 20.30 "Szajbus" - film dok.
- 21.00 Panorama
- 21.30 Sport
- 21.40 "Stan rzeczy" - progr. publicystyczny
- 22.00 "Opowiadania z dreszczykiem" (7) - "Dzień zapłaty" - serial prod. ang.
- 23.00 "Prawo wyboru"
- 24.00 Panorama

WTOREK

PROGRAM 1

- 8.00 "Dzień dobry" - poranny magazyn rozmaitości
- 9.00 Wiadomości
- 9.10 "Domowe przedszkole"
- 9.35 "Porozmawiajmy o dzieciach"
- 9.40 Program dnia
- 9.45 "Gotowanie na ekranie" (1)
- 10.00 "Dynastia" - serial prod. USA
- 10.45 "Gotowanie na ekranie" (2)
- 11.05 "Kwadran na kawę"
- 11.20 "Jestem tekstylna" - piosenki G. Orlińskiej
- 12.00 Wiadomości
- 12.10 Program dnia
- 12.15 - 16.10 Telewizja Edukacyjna
- 12.15 Agroszkola - zbiór rzepaku

- 12.35 Agroszkola - odmiany rzepaku, koszty produkcji
- 12.45 Powitanie w bloku Telewizji Edukacyjnej
- 12.50 "Surowce" - mięso
- 13.05 Coraz wyżej - wieżowce
- 13.20 Fizyka - energia jądrowa
- 13.50 Delfiny
- 14.00 Chemia
- 14.30 Tele-komputer
- 14.55 Przygody kapitana Remo
- 15.15 "Sezam" - magazyn popularno-naukowy
- 15.30 "3-1-1 kontakt" (7)
- 16.10 Program dnia
- 16.15 Dla dzieci: "Tik-tak" oraz film z serii "Dennis zawiadziak"
- 17.05 Język angielski dla dzieci (63)
- 17.15 Teleexpress
- 17.35 "Tom i Jerry" - serial anim. prod. USA
- 18.00 "Kontakt intymny" - serial dok. prod. angielskiej
- 18.50 "Polska z oddali" - Jan Nowak Jeziorański
- 19.00 "Test" - magazyn konsumenta
- 19.15 Dobranoc: "Mały pingwin Pik-Pok"
- 19.30 Wiadomości
- 20.05 "Dynastia" - serial prod. USA
- 21.00 Tylko w "Jedynce"
- 22.15 "Telemuzak" - magazyn muzyki rozrywkowej
- 22.45 Wiadomości wieczorne
- 23.00 Wezwanie
- 23.25 "Siódemka" w "Jedynce"

PROGRAM 2

- 7.30 Panorama
- 7.40 Rano
- 8.10 "Diplodorianie" (9) - serial anim. prod. francusko-amerykańskiej
- 8.35 "Świat kobiet" - magazyn
- 9.00 Program lokalny
- 9.30 Rano
- 9.40 "Pokolenia" - serial prod. USA
- 10.00 CNN
- 10.15 Rano
- 10.20 Dr Anatolij Kaszpirowski gościem "Dwójki"
- 15.45 Powitanie
- 15.50 "Diplodorianie" (9) - serial anim. prod. francusko-amerykańskiej
- 16.15 Sport
- 16.30 Panorama
- 16.40 Klinika natury
- 17.05 Przegląd kronik filmowych
- 17.40 Moja modlitwa
- 18.00 Program lokalny
- 18.30 "Cudowne lata" - serial prod. USA
- 18.55 Europuzzle
- 19.00 "Pokolenia" - serial prod. USA
- 19.20 Rozmowy o Rzeczypospolitej
- 19.30 Z ziemi polskiej: "Słazacy w Teksasie" - film dok. G. Chiczewskiego
- 20.00 Studio Sport
- 20.25 VI Konkurs Eurowizji dla młodych muzyków
- 21.00 Panorama
- 21.30 Sport
- 21.40 "Mamo, przestań pić" - film fab. prod. USA
- 22.25 VI Konkurs Eurowizji dla młodych muzyków
- 24.00 Panorama

Ogłoszenia drobne

- Malowanie, tapetowanie. Suwałki, ul. Klonowa 8/23, tel. 22-95, (po godz. 19.00).**
- Sprzedam przedpłatę na samochód. Suwałki tel. 35-20.**
- Sprzedam lub wydzierżawię podwyższony duży blaszak. Tel. 32-28, wieczorem.**
- Sprzedam volkswagena 1600 transporter, tel. 32-28.**
- Tanio sprzedam nową komputerową maszynę dziewiarską PFFAF, włóczkę maszynową, części do SIMCA HORIZON, 72-26.**

III IGRZYSKA SPORTOWE NSZZ "SOLIDARNOŚĆ" REGIONU "POJEZIERZE" W SUWAŁKACH

Zawodami inauguracyjnymi Igrzyska są II Oleckie Otwarte Biegi Uliczne. Odbývają się one w tym roku pod patronatem Marszałka Senatu Rzeczypospolitej Polskiej Augusta Cnefkowskiego.

Komitet Organizacyjny II Oleckich Otwartych Biegów Ulicznych informuje, iż dnia 13 czerwca 1992 r. (sobota) o godz. 11.00 na trasach zlokalizowanych wokół parku miejskiego rozegrane zostaną biegi uliczne, w tym bieg główny na dystansie 10 km.

Program zawodów:

Szkoły podstawowe:
Dziewczeta: rocznik 1977 - 79 - dystans 1200 m; 1980 i młodszy - dystans 1000 m.
Chłopcy: rocznik 1977 - 79 - dystans 2000 m; 1980 i młodszy - dystans 1000 m

Szkoły ponadpodstawowe
Dziewczeta (r. 1976 - 73) - dystans 2000 m
Chłopcy (r. 1976 - 73) - dystans 5000 m

Bieg otwarty na dyst. 10 km - o Puchar Marszałka Senatu RP (bez ograniczeń wiekowych w kat. M i K).

Sponsorzy II Oleckich Otwartych Biegów Ulicznych:

Region "Pojezierze" NSZZ "Solidarność" w Suwałkach,
Wójtowie gmin: w Świętajnie, Kowalach Oleckich, Wieliczkach,
Urząd Miejski w Olecku,
Urząd Rejonowy w Olecku,
PSS w Olecku,
Firma "Argo" w Olecku,
Zakład Produkcji Zabawek w Olecku,
Bank Spółdzielczy w Olecku,
Bank PKO w Olecku,
Oleckie Przedsiębiorstwo Budowlane w Olecku,
Oleckie Przedsiębiorstwo Drogowo-Mostowe,
WKPRI w Olecku.

Dla zwycięzców tego biegu przewidujemy następujące nagrody:
I miejsce - telewizor kolorowy,
II miejsce - magnetowid,
III miejsce - radiomagnetofon z otwarczaczem płyt kompaktowych.

Na pozostałych dystansach zdobywcy trzech pierwszych miejsc otrzymają puchary i nagrody rzeczowe, pozostali uczestnicy otrzymają dyplomy okolicznościowe i plakietki. Przewidujemy również nagrody specjalne.

W zawodach może uczestniczyć każdy zawodnik posiadający aktualne badania lekarskie oraz dowód tożsamości.

Zgłoszenia do dnia 10 czerwca 1992 r. należy nadesłać na adres: Zespół Szkół Zawodowych, ul. Pl. Zamkowy 3, 19-400 Olecko.

Zapraszamy do udziału wszystkich chętnych, przedstawicieli klubów i zakładów pracy, a w szczególności młodzież szkolną.

Liczymy na Wasz udział, jednocześnie informując, że dla przyjezdnych załatwiamy bezpłatnie noclegi.

Ze sportowym pozdrowieniem
Organizatorzy

Sponsorzy prywatni:
Jan Kamiński - prywatny przedsiębiorca,
Jan Staniszewski - Zakład Cukierniczy w Olecku,
Jarosław Skorupski - Bar "Zagłoba" w Olecku,
Józef Mostowski - Bar "Zagłoba" w Olecku,
Bogumiła Kulesza - sklep z odzieżą w Olecku,
Miroslaw Wijas - sklep "Danusia" w Olecku,
Zdzisław Naszłenis - sklep z upominkami w Olecku,
Marek Błaszak - sklep z upominkami w Olecku.

Mistrzostwa Polski Ministrantów w piłce nożnej

już od kilku lat organizują księży Salezjanie. W tym roku turniej półfinałowy rozegrany został w Suwałkach. Startowały drużyny z Łodzi, Płocka, Olsztyna i Suwałk. Suwałskich ministrantów reprezentowali uczniowie Szkoły Podstawowej nr 5. Mimo silnej konkurencji zajęli 2. miejsce za Łodzią, wyprzedzając Płock i Olsztyn.

Oto wyniki suwałczan: z Łodzią 2:3, z Płockiem 0:0, z Olsztynem 0:1.

Warto wspomnieć, że reguła księży Salezjanów nakazuje pracę z młodzieżą. Stąd też w ośrodkach salezjańskich często spotkać się można z różnorodnymi formami działalności artystycznej, plastycznej, muzycznej i sportowej. (rl)

POLSKA - LITWA W PIŁCE NOŻNEJ

Pierwsze oficjalne spotkanie piłkarskich reprezentacji Polski i Litwy w kategorii juniorów rozegrane zostanie 23 czerwca w Suwałkach oraz 24 czerwca w Ełku. Na spotkaniach tych wystąpią prawdopodobnie

nie w biało-czerwonych barwach dwaj suwałczanie - Marek Krzywicki z SKS SP 5 i Krzysztof Kościuch z SKS "Wigry" (rl)

W podniosłym nastroju i w pięknej oprawie, do której dostroiła się słoneczna aura, odbyła się na suwalskim stadionie lekkoatletycznym w dniu 23 maja br. XVII Suwalska Olimpiada Młodzieży Szkolnej. Przybyłych z całego województwa młodych lekkoatletów powitała wiceprezydent Suwałk Barbara Klimiuk, życząc im miłych wspomnień z naszego miasta i uzyskania jak najlepszych wyników sportowych. Oficjalnego uroczystego otwarcia zawodów dokonał Senator RP Leszek Lewoc, a towarzyszyli mu w tym akcie wiceprzewodniczący Zarządu Regionu NSZZ "Solidarność" Marian Lewandowski oraz prezes OZLA. Warto przypomnieć, że przed 17 laty na I SOMS tytuł mistrza województwa suwalskiego w biegu na 1500 m zdobył młody suwalczanin - L. Lewoc. Senator RP ufundował osobistą nagrodę dla kolejnego młodego triumfatora tej konkurencji.

Ta najważniejsza impreza lekkoatletyczna szkół ponadpodstawowych ze względów oszczędnościowych odbyła się - po raz pierwszy - w jednym dniu. Zmusiło to organizatora, tj. Szkolny Związek Sportowy, do precyzyjnego i nieco wyczerpującego realizowania pięciogodzinnego programu minutowego, który przewidywał kilkadziesiąt konkurencji lekkoatletycznych. Mimo że wszystko "grało", należy mieć nadzieję, iż przyszłoroczny budżet pozwoli wrócić do mniej skomasowanej formy zawodów. Oczywiście organizatorom, działaczom, pracownikom obsługi i sędziom należą się szczególne słowa podziękowania i życzenia, aby w przyszłości czas trwania zawodów nie przekraczał 3 godzin. Szkoda, że jeszcze niewielu suwalczan odczuwa potrzebę przyjscia na imprezę sportową i przyprowadzenia małych mieszkańców naszego miasta, aby obejrzeni prawdziwe za-

wody. Mało też przychodzi członków rodzin startujących zawodników. Podejrzewam, że większość suwalczan nawet nie wie, że zawody na stadionie lekkoatletycznym mają profesjonalną organizację z dobrym nagłośnieniem, fachową spikerką, licznymi tablicami informującymi o uzyskanych wynikach, możliwością skorzys-

XVII SUWALSKA OLIMPIADA MŁODZIEŻY SZKOLNEJ LEKKOATLETYKA

tania z przystadionowej kawiarenki, a w razie konieczności z czystych i schludnych sanitariatów, w których są umywalki nawet z ciepłą wodą. Celowo informuję o tych różnych - może prozaicznych - sprawach, ale m.in. fakt, że zawodnik może skorzystać z ciepłego prysznica świadczy o tym, iż w tym zakresie jesteśmy bliżej Europy aniżeli wiele innych krajowych obiektów sportowych. Oczywiście wstęp na im-

prezy lekkoatletyczne w Suwałkach jest bezpłatny.

Drużynowo zwyciężyli: w kategorii dziewcząt - Liceum Ekonomiczne z Suwałk - trener Stanisław Gano, w kategorii chłopców - Zespół Szkół Zawodowych z Olecka - trener Romuald Wojnowski. Indywidualnie najlepszy rezultat zawodów uzyskał Przemysław Szumowski (LO Olecko - "AKA") w biegu na 200 m - 21,7 sek. Obiecujące rezultaty uzyskała Alicja Dąbrowska (LE Suwałki) w biegu na 100 m ppł - 16,43 sek. oraz na 400 m - 59 sek. także młodzieńka Dorota Wasilewska (SP 7 Suwałki) w biegu na 800 m - 2:23,6. Poza tym mistrzami województwa zostali następujący przedstawiciele Suwałk:

- w kategorii dziewcząt:
- 100 i 200 m - Barbara Skorupska (LE) - 13 i 26,8;
  - 4 x 100 m - LE - 51,71 (trenerem wszystkich biegaczek jest Stanisław Gano;
  - wżwyz - Katarzyna Makarewicz (ZSR) - 155 cm (trener Longin Rosiński);
  - kula - Wioletta Daniłowicz (ZSR) - 10,02 m;
  - dysk - Jolanta Jarmołowicz (ZSR) - 31,46 m;
  - oszczep - Dorota Śliwińska (ZSR) - 35,10 m (trenerem wszystkich wymienionych miodczek jest Jarosław Jutkiewicz);
- w kategorii chłopców:
- 110 m ppł - Jan Dudanowicz (LE) - 18,4 sek. (trener S. Gano);
  - kula - Paweł Augustowski (ZSR) - 13,20 m (trener Jarosław Jutkiewicz).

Nietrudno dostrzec, że królowa sportu rozwija się najlepiej w dwóch suwalskich szkołach: Liceum Ekonomicznym - dyr. Maria Janiszewska oraz Zespole Szkół Rolniczych - dyr. V Renowicki.

Jerzy Bro

SUKCESY PIŁKARZY SUWALSKIEJ "PIĄTKI"

W Olecku odbył się w ramach Szkolnych Igrzysk Sportowych finałowy turniej o mistrzostwo województwa suwalskiego w piłce nożnej. Ze względu na oszczędności w tegorocznych rozgrywkach regulamin nakazywał zredukować ilość zawodników w zespole z 11 do 5. Do finału zakwalifikowały się drużyny z Gołdapi, Elku, Olecka i Suwałk. Suwałki reprezentowała drużyna Szkoły Podstawowej nr 5. Nie dała ona szans rywalom, wygrywając kolejno: z Gołdapią 9:2, z Elkiem 7:1, z Oleckiem 3:1, i podobnie jak rok temu zdobyła mistrzowski tytuł.

Oto skład zwycięskiego zespołu: bramka - Kamil Szymański, w polu - Marcin Warakowski, Tomasz Anuszkiewicz, Artur Bobrowski i Marcin Bogdanowicz, rezerwa - Paweł Żelazko, Daniel Ołowniuk i Paweł Dowejko.

Trenerami drużyny są w dalszym ciągu, tak jak w ubiegłym roku, Józef Polkowski - nauczyciel wf w SP nr 5 i społecznie - Jerzy Piątkowski.

Piłkarzy z "Piątki" czekają dalsze emocje. W dniach 5 - 6 czerwca w Ciechanowcu (woj. łomżyńskie) rozegrane zostaną mistrzostwa makroregionu z udziałem mistrzów Warszawy, Olsztyna, Białegostoku, Łomży, Ostrołęki, Ciechanowa i Suwałk. Dwa najlepsze zespoły awan-

suja do finałów mistrzostw Polski. Przypomnijmy, że w ubiegłym roku suwalczanie zajęli 11. miejsce w kraju. Trener J. Polkowski uważa, że w tym roku powinno być lepiej.

Nie są to jedyne sukcesy piłkarskie SKS SP 5. W lidze okręgowej juniorów starszych występuje drużyna złożona z zawodników, którzy dziś uczęszczają do szkół średnich, ale kilka lat temu razem uczyli się w "Piątce". Takie przywiązanie do swojej podstawówki to rzadki przypadek. Na 6 kolejek przed zakończeniem rozgrywek zajmują oni 4. miejsce za Wigrami, Mamrami Giżycko i Mazurem Elk. Ambicją zespołu jest awans na 3. pozycję.

Drużyna trampkarzy, uczestnicząca również w ligowych rozgrywkach, zajmuje 2. miejsce.

Ponadto 3 zespoły ze SP nr 5 biorą udział w rozgrywkach ligowych suwalskich szkół podstawowych i zajmują tam 1., 5. i 6. miejsce.

Chociaż sukcesów nie brakuje, trenerski duet poważnie się zastanawia, czy w przyszłym roku będzie kontynuować swą pracę i to na taką skalę. Obaj trenerzy nie dość że prowadzą zajęcia społecznie, to wydali już ok. 6 mln zł ze swoich prywatnych oszczędności. Może znajdują się sponsorzy, którzy zechcą wspierać poczynania młodych piłkarzy z "Piątki". (rl)

SPORTOWA REORGANIZACJA

Pieniądzy brakuje prawie na wszystko, w tym m.in. na sport. Jednak te ograniczone środki, które jeszcze są, muszą być wyjątkowo rozsądnie wydawane. W Suwałkach działała uprzednio Wojewódzka Federacja Sportu, która dysponowała większością funduszy przeznaczonych na sport. Sporą kwotę trzeba było wydawać m.in. na utrzymanie samej WFS. Okręgowy Związek Lekkiej Atletyki, którego jestem prezesem, wystąpił z WFS i korzystając z pomocy Szkolnego Związku Sportowego prowadzi - na miarę skąpych środków - działalność, opierając się na społecznie pracujących działaczach. W ubiegłym roku WFS przekształciła się w Suwalską Radę Sportu. Zmniejszono liczbę etatów i ograniczono wydatki administracyjne. Obecnie podejmowane są próby, aby SRS działała całkowicie społecznie. Mimo że nie jestem w tej chwili związany z SRS, popieram dążenia jej działaczy, aby jednak zostawić na paru etatach autentycznych menedżerów, którzy utworzą biuro do obsługi stowarzyszeń kultury fizycznej. Likwidując słusznie przerosty administracyjne, nie można jednocześnie wpadać w drugą skrajność i oczekiwać jedynie społecznego organi-

zowania poważnych imprez sportowych. W jednym miejscu powinien być skupiony specjalistyczny sprzęt, służący do obsługi różnych rodzajów imprez - niekoniecznie tylko sportowych - jak np. radiofonizacyjny, informacyjny, transportowy, kserograficzny itp. Powinien on służyć wszystkim organizacjom sportowym i rekreacyjnym. Równie istotną sprawą jest kompetencje w zakresie umiejętności organizacji dużych imprez sportowych. Wbrew pozorom nie jest to sprawa łatwa i wymaga właściwych predyspozycji i doświadczenia. Suwałki są coraz częściej organizatorem imprez sportowych zasięgu krajowym i międzynarodowym. M.in. gdy zabraknie takich menedżerów sportowych jak np. Lech Iwanowski i Marian Stankiewicz, to obawiam się, że będzie nas stać jedynie na prymitywną prowizorkę zniechęcającą resztki trenerów, instruktorów i społecznych działaczy sportowych. Wypowiadam się w tym momencie nie tylko jako obecny społeczny działacz sportowy, ale także jako były trener LA, który odczuł na własnej skórze prowizorkę i "krawatową" działalność niektórych etatowych działaczy sportowych.

Jerzy Bro